

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Pust ali post

Vsaka doba nosi na zunaj videc pečat. Tudi današnja doba ima svoj pečat, po katerem moremo brez vsakega oklevanja presoditi, kakšna je ta doba.

Bila je doba, ko je na ozko omejenem ozemlju prebivalo na milijone lačnih in pešičev presitih. To je bila doba, ko je med temi sloji izginila vsaka zavest skupnosti in občestva. V tej dobi, ko premožne in civilizirane matere niso hotele več roditi, ker bi jih to oviralo v uživanju materialnih dobrot in mikov civilizacije, so umirali dojenčki lačnih in sestradanih mater, katere so vsaj podzavestno še vedno ostale zveste svojemu naravnemu poklicu. V tisti dobi, ko je čednost postala norost ter pohota krepot in junastvo, so padli stebri družinskega življenja. Vse osnovne celice družbe so šle vsaksebi. Ni je bilo — tako se je zdelo — več sile, ki bi ustavila vsaksebi težče in občestvo razkrajajoče težnje ter jih zopet povežala. A klic: »Panem et circenses!« je z magično silo združil vse, kar se je zdelo že nezdržljivo. Za nekaj ur, morda za nekaj dni je razkrojena družba bogatinov in beračev, lakomnikov in razuzdanev, izkoriščevalcev in izkoriščanih, presitih odličnikov in sestradanih razčepancev zopet našla svoj življenjski namen — v cirkusu! To je bilo takrat, ko je rimska kulturna doba doživljala svoj moralni, politični in gospodarski polom. »Panem et circenses!« — to je pečat tiste dobe pred prelomom, predno se je rodila nova doba in novi red.

Današnja doba s ponosom kaže isti stari pečat, za katerim je skrita vsa moralna in socialna oznaka. Marksizem je s tolikim zanosom oznanjal, da se človeška družba deli v dva razreda: izkoriščevalce in izkoriščane; da je med tema dvema nepremostljiv prepad, katerega bo mogla premostiti le revolucija. O, bore prerokil! Zadošča že bedasto škripanje zamorskega »jazza«, pa oba razreda pozabita na vse razredne, družabne, načelne in interesne razlike. Že je vse eno, kakor hitro povzdigne svoj avtoritativni glas ofrakani gospod profesor plesa. Za njim in po taktu zamorskega bobna stopicata resni vseučiliški profesor in nadebudna študentka, strogi bančni generalni direktor in mala modistska, solidni trgovec in postavna branjevka, mrki tovarnar in drobna strojepiska, sestradani študent in narodna dama, suhi eksekutor in jetična delavka, nerodni delavec in gibčna uradnica...

Danes živimo, jutri pa naj vse vrag vzame! Zato so revni znesli v zastavljalnice celo svoje blazine, da so mogli eno noč nobel prekrokat. Zato so bogataši vsak večer lahko pognali tisočake, da so se zabavali. Zato so milijoni šli v zrak, da je pečat današnje dobe bolj jasen in izpričan! Ideja skupnosti je: circenses. To se pravi: veseljači ko norec in zapravljaj ko tepec! Pa se ti bo vse odkrivalo!

Prav tako norimo, kakor da bi svet ne imel nobene potrebe po kaki skupnosti. In vendar bi bili bogataši z denarjem, ki so ga letošnji predpust požvižgali, lahko postavili temelj vseučiliški knjižnici! Pa so še druge potrebe, ki bi jim le skupnost mogla zadostiti. Koliko resnične bede je med ljudmi in koliko te bede bi bilo olajšane, ko bi se za circenses — predpustno rajanje ven vrženi denar zbral in dal tistim, ki niti kruha nimajo. Pa kaj bi to govorili, ko je vse zaman! Jutri se bodo prav vsi, ki so ta predpust stali pod komando »jazza«, izgovarjali, da je kriza in da ni mogoče niti dinarčka utrpeti za to in ono resnično potrebo naše narodne skupnosti! Zato tudi ni, da bi vsem tem o takem govorili!

Ampak letošnji predpust smo v predalih nekaterih dnevnikov zasledili kričaje vabila na oiroške maskerade, na maskerade in ples srednješolcev itd. To je v tej dobi na prelomu svojevrstno znamenje. Če čez preteklost delamo križ, je ne smemo čez bodočnost. Naša mladina je vendar naša bodočnost — vsaj tako nam vzgojitelji vedno zatrjujejo. In kaj pričakujemo od te svoje bodočnosti? Ako je bila preteklost res brez vsakega smisla za vsakršno žrtev, česar ne trdimo mi, ampak novodobni vzgojitelji mladine, mora pa gotovo bodočnost biti polna pripravljenosti na žrtve in odpovedi, ako naj se ozdravijo rane, katere je zadala breznačelna in do brezsrčnosti sebična sedanost. Ali ni odveč vsako prizadevanje za bodočnost naroda, če pa k temu prizadevanju ni mogoče pritegniti mladine? In vendar je mladina vedno najhitreje prisluhnila, kadarkoli je bilo treba poslušati klic idealističnih žrtve za narodno skupnost. Sam Hitler, ki se dobro zaveda važnosti mladine za prenosno Nemčije v svojem smislu, je dejal: »In če more vzgoja sploh še kaj storiti za boljše preobrazbo in okrepitev notranjega človeka, bo mogla to storiti v mladostni dobi.« Voditelj nove Nemčije je prav za predpust — 7. februarja — imel učej se mladini v Berlinu velik govor, v katerem je podčrtal tiste resnice, ki se jim predpustni rod pri nas danes smeje: »Kako morete še govoriti o morali, če pa že vnaprej tajite podlago te morale in ji narod odtujujete?... Kdor je sam suženj svojim telesnim nagnom, ne bo mogel gospodovati rojenim sužnjem!« Tu so kratko označene pravice in dolžnosti učeege se dijaka.

Ne zato, ker je to govoril diktator Hitler, marveč zato, ker je povedal staro moralno resnico, kateremu menda nihče izmed sedanikov ne bo očital, da je klerikalni pobožnjak, zato smo navedli njegove besede. Saj za nas ni povedal nič novega, da se značaj vzgajajo le v delu, v žrtvah, v odpovedi in da le izklesani značaj morejo dati smernice svojemu narodu. In teh v dobi moralnega in socialnega razkroja pričakujemo od naše mladine za bodočnost. Če je pečat sedanje, smrti zapisane dobe »circenses«, naj bo pečat nove generacije delo in žrtev. To zahtevamo od sodobne vzgoje, zavedajoč se, da nam maskerade in plesi take mladine ne bodo dali. Ne pust, ampak post nam bo ustvaril bodoče učitelje in voditelje.

Ali pa naj pečat propada in smrti sprejme naše že naša doraščajoča srednješolska mladina?

Starhembergov ali socialistični puč v Avstriji?

Poulični boji na Dunaju in v Lincu

Vlada je morala proti socialdemokratskim upornikom rabiti orožje - 28 mrtvih in 100 ranjenih v bitki pri Lincu - Splošna stavka na Dunaju - Socialdemokratsko stranko bodo te dni razpustili

Revolucija v Lincu

Dunaj, 12. febr. b. Ta teden, ki ga splošno smatrajo kot teden važnih sklepov in pogajanj v Avstriji, se je pričel krvavo. V Lincu je danes prvič po skoraj enoletnem miru delavstva prišlo do krvavih spopadov, ki še vedno trajajo. Tamkajšnja policija je opazila, da so ponoči v tajništvu socialdemokratske stranke bile konference in je tudi dooznala, da se je pristajem te stranke in somišljenikom na tej konferenci delilo tudi orožje. Policija je takoj z alarmnimi oddelki obkrožila poslopje hotela »Schiff«, v katerem se nahaja socialdemokratsko tajništvo, in pozvala vse osebe, ki so se nahajale v njem, da zapustijo posamezno drug za drugim prostore in da izročijo svoje orožje. Na ta policijski ultimatum so socialni demokrati odgovorili z ročnimi granatami in bombami. Policija je takoj poklicala na pomoč vojaštvo, ki je obkrožilo ves dom in vse sosednje hiše. Ker so socialni demokrati na ponoven poziv policije, da se vdajo, odgovorili negativno, sta pričela policija in vojaštvo streljati iz strojníc na okna strankinega doma. Ob 12 je borba še vedno trajala in silžalo se je neprestano streljanje in metanje ročnih granat. Nekaj minut po 12 je vojaštvo, ki ga je ščitilo streljanje iz strojníc, naskočilo dom socialdemokratske stranke in vdrló v poslopje. Kaj se je zgodilo potem, se še ne ve. Vse pa kaže, da je tudi v okolici Linca prišlo do sličnih spopadov, ker je orožništvo z raznih strani nujno zahtevalo vojaško pomoč.

Po najnovejših vesteh iz Linca se potrjujejo prvi glasovi o obstreljevanju ladjedelnice.

Po zasebnih poročilih iz Linca so zahtevali boji v teku dneva 28 mrtvih žrtev, nad 100 pa je ranjencev. Na koncentracijski tabor v Melku je bil izvršen dinamični napad.

Dunaj sledi:

Bitka v 11. in 12. okraju
Obsedno stanje v prestolnici

Dunaj, 12. febr. Ob 15.30 je izšla naredba o proglasitvi obsednega stanja. Ta naredba, ki je podpisana od upravnika dunajske policije kot vladnega komisarja za javno varnost, prepoveduje zbiranje v množicah in svrhu manifestacij v kakršnikoli smeri, ter hujskanje na takšne reči. Vse kršitve navedbe o obsednem stanju bo sodil preki sod, ki ima pravico izreči tudi smrtno kazen. Hišna vrata na privatnih hišah morajo biti zaklenjena najkasneje ob 20; ob tej uri morajo biti zaprte tudi kavarne, restavracije, hoteli in drugi javni lokali.

Dunajski popoldanski listi niso izšli. Poslednji list, ki je danes izšel, je »Reichspost«, ki je prišla ob 14 na ulice. Policija in vojska sta zasedli vse delavske ustanove. Pri tem je prišlo v 10. in 11. okraju do hudih bojov med oblastjo in delavci. Streljanje v teh delih mesta še traja. Vse važnejše trge in križpotja so zasedle čete, ki so v popolni vojaški opremi z jeklenimi čeladami na glavi.

Kolikor se da dozdej ugotoviti, ker je lokalni telefonski promet v mestu ustavljen, vlaki sicer prihajajo na dunajske železniške postaje, s postaj jih pa ne puščajo odhajati. Večji del Dunaja je v temi, toda v posameznih okrajih se od časa do časa električne luči spet zasvetijo. Mislijo, da oblasti postopoma obnavljajo delo v centrali.

Še danes utegne priti v vsej Avstriji do generalne stavke zaradi heimwehrske nakane, da odstavi vse dosedanje deželne uprave in vzame v svoje roke vse občine, ki jih imajo dozdej socialisti. Delavci so sklenili, da to za vsako ceno preprečijo. Ni izključeno, da pride v teku današnjega dne tudi v drugih večjih avstrijskih mestih do spopadov.

Pokolji v podeželju

V Gradcu 26 mrtvih, 200 ranjenih

Dunaj, 12. febr. z Do spopadov je prišlo razen v Zgornji Avstriji še na Štajerskem in na Korškem. V Egenburgu pri Gradcu in v Brucku ob Muri je prišlo do socialističnih izgrediv. V teh krajih je baje nekaj mrtvih, vendar pa vesti še niso potrjene. Po večernih vesteh se je policiji posrečilo vzpostaviti zopet red. Vladi se je popolnoma posrečilo zloniti odpor socialnih demokratov. Republikanski Schutzbund je postavil v mestnem parku barikade, ki pa jih je moral na grožnjo, da bodo oblasti pričele streljati s topovi, zapustiti. Tudi v nekaterih drugih krajih je moral republikanski Schutzbund na grožnjo, da bo vojaštvo pričelo streljati s topovi, zapustiti barikade. Vlada je pet vzpostaviti obratovanje električne centrale in je dobava električnega toka zagotovljena. Tudi tu se naglašja, da policija obvlada položaj.

Dunaj, 12. febr. TG. Iz Gradca so prišle nočjo strašne vesti o krvavih pobojih, ki da se vrše po graških ulicah med socialisti in med vladnimi

četami. Vladne čete nastopajo s strojnícami, socialisti pa odgovarjajo s puškami in bombami. Po teh poročilih, ki jih pa zaradi prekinitve telefonskih zvez in sploh vseh zvez z inozemstvom, ni mogoče kontrolirati, je bilo do sedaj že 26 mrtvih in nad 200 ranjenih. Boji se v trenutku, ko to poročamo, še nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo.

Dunaj, 12. februarja. tg. Telefonske zveze še vedno niso vpostavljene in je skoraj nemogoče dobiti jasno sliko o dogodkih in v Avstriji. Položaj je vsekakor zelo vznemirljiv in postaja od ure do ure vedno bolj resen. V večernih urah se je znova začelo streljanje po dunajskih predmestjih, in sicer s puškami, s strojnícami in ob uri, ko to poročamo, je stopila v delovanje tudi lahka artiljerija. Ni mogoče ugotoviti, kaj obstreljava artiljerija. Pri nočnejših pobojih je bilo ubitih 14 demonstrantov. Koliko je človeških žrtev v predmestjih, ni znano. Policija do sedaj še ni izdala nobenega tozadnega poročila. Vse mesto je v skrajni razburjenosti in vse križem vozijo oklopni avtomobili in transportni avtomobili z vojski v popolni bojni opremi.

Znova je prišlo potrdilo naše prejšnje vesti, da se je razvila v Gradcu prava bitka med vladnimi četami in med socialisti in da je bilo pri tej priliki ubitih 26 ljudi, okrog 200 pa ranjenih. K temu se dodatno poroča, da so socialisti naskočili policijsko ravnateljstvo in ga tudi zavzeli. Proti njim so nastopile vojske: čete s strojnícami in so jih slednjic tudi spravile iz poslopja.

V Brucku na Muri

Tudi v Brucku na Muri je prišlo do zelo resnih spopadov med obema taboroma. Heimwehrovci so napadli socialistične čete in je bilo po tem boju ubitih nekoliko demonstrantov. Koliko, še ni ugotovljeno! Iz podeželja prihajajo zelo redke vesti o krvavih pobojih v industrijskih okrajih in po večjih mestih. Ker je nemogoče kontrolirati te vesti, jih podajamo samo v informacijo, ne da bi za njihovo točnost mogli prevzeti običajne odgovornosti.

Kriza v Franciji traja dalje

Pariz v temi, brez vode

Splošna stavka ogroža javni red v Parizu in podeželju

Pariz, 12. febr. p. Točno po programu se je ob polnoči pričela generalna stavka. V trenutku, ko se je ustavilo delo, so šle na ulice čete, ki so bile v pripravljenosti, in so takoj zasedle elektrarno, plinaro in vodovod. Ker so vsi električni akumulatorji, plinski kotli in vodovodni rezervuarji polni, računajo, da bo mesto z vsem preskrbljeno najmanj za 24 ur. Z živili pa se je ljudstvo preskrbelo celo za nekaj tednov. Brzjavni in telefonski promet je bil prekinjen. Doselej do saboteže ni prišlo, ker je policija strogo pazila na poslovanje telefonskega in brzjavnega osebja. Kljub temu pa sta bili dve glavni brzjavni in telefonski progji v prometu, in sicer z Zenevo in Londonom. Poštna služba je popolnoma ustavljena. Železniški promet še nekam funkcionira, vendar pa se tudi tukaj opaža resna pasivna resistenca. Razen tega je bil ob 9 dopoldne v znak simpatije z generalno stavko ustavljen za eno minuto ves železniški ipromet v Franciji. Ob 3 zjutraj je bilo v Parizu popolnoma mirno. Po ulicah vozijo le avtomobili s posebnimi znaki, v katerih se vozijo stavkovni nadzorniki in pa avtomobili z vojaštvom in policijo. Splošno pričakujejo, da se bo današnji dan končal z nemiri. Dosedanji mir smatralo le kot tišino pred viharjem.

V Parizu mir, po predmestjih poboji, v podeželju požigi

Pariz, 12. febr. TG. Parižani, ki so bili zelo nervozni, so na svoje začudenje videli, da pariške ulice niso tako nemirne, kot so oni radi generalnega štrajka pričakovali. Splošna stavka traja mirno dalje brez večjih neredov. Do poznih popoldanskih ur je zasedlo Pariz okrog 50.000 vojakov in vlada smatra, da bodo zadostovali, da zadušijo kakršnekolik nemire. V glavnem je dan potekel mirno v Parizu samem, samo v predmestjih je prišlo do manjših spopadov s socialističnimi skupinami, ki pa jih je krajevna policija brez velikih težav pomirila. Pariz je radi stavke telefonskega osebja odrezan od ostalega sveta in le kolikor se je izvedelo, da traja štrajk v vseh večjih francoskih mestih dalje, a da ni nobenih nemirov. Generalni tajnik sindikalnih društev Leon Jouhoux je danes izjavil, da ima polno zaupanje v zmago in da bo nadaljeval stavko tako dolgo, dokler da ne bo popolnoma paralizirala vse življenje po mestih in po deželi. Velike tovarne v zgornji Franciji so danes prenehale obratovati, poslopja pa je zasedlo vojaštvo. Sabotažnih dejanj ni bilo nikjer, razen v Marseillesu, kjer so stavkajoči zažgali rafinerijo špirta. Tovarna je popolnoma pogorela, ker ni bilo vode, da bi bili požar pogasili. Škode je nad tri milijone frankov. Požar je nastal baje radi ognjenih bomb, ki so jih stavkajoči položili v tovarno.

Pariz, 12. febr. p. Poročila iz raznih delov Francije o štrajku so različna. V Parizu cenijo število stavkajočih na 75% vsega delavstva, v ostalih delih Francije pa na 60%. Delen je tudi štrajk v premogovni industriji severa, dočim je v Alzaciji stavka popolnejša. Danes popoldne so komunisti, socialisti, antifascistična liga ter protestodajci pripravili velik shod v Vincennesu, od koder se je

Socialnodemokratska stranka bo razpuščena!

Dunaj, 12. febr. p. Proti večeru se je začela seja vlade v vojnem ministrstvu, s katere je bilo izdano uradno poročilo, da vlada v Avstriji mir ter da železnice in telefoni funkcionirajo nemoteno dalje. V teku popoldneva je bilo proglašeno obsedno stanje tudi v vsej Zgornji Avstriji, Gradcu in na Korškem.

Na seji vlade so razpravljali predvsem o ukrepih proti socialni demokraciji. Socialni demokrati so namreč izdali letak, v katerem pozivajo delavstvo k borbi za ohranitev ustavnosti v Avstriji proti poskusom fašist. diktature. Smatra se za gotovo, da bo z ozirom na današnje dogodke in postopek oblasti napram socialni demokraciji v vsej Avstriji že jutri izšla naredba o razpustu social. demokratske stranke.

Prosvetno ministrstvo je obvestilo šolski inspektorat na Dunaju, da jutri, 13. t. m., ne bo šolskega pouka na ljudskih in srednjih šolah.

Heimwehr zasedel magistrat

Ob 17.45 so redarji, vojska in oddelki heimwehrske »Schutzkora« zavzeli dunajsko občinsko palačo.

Po uradnem poročilu so pri tej priliki aretirali veliko število občinskih uradnikov in drugih socialističnih prvakov. Aretirali so tudi podžupana Emilinga. Po drugih poročilih, ki pa še niso potrjena, so aretirali tudi župana Seitzja in oba voditelja republikanskega Schutzbunda dr. Deutscha in bivšega generala Körnerja.

Uradno naglašajo, da je bila zasedba dunajske občinske palače tekom današnjega dne prva akcija, pri kateri je sodeloval tudi »Schutzkor«. Pri drugih današnjih akcijah so nastopili samo policijski organi z redno vojsko.

30.000 manifestantov podalo proti središču mesta. Toda policiji je uspelo, da je manifestante, ki so peli internacionalo, razdelila v več kolon, katere se ji je posrečilo z lahkoto razpršiti.

Napad demonstrantov na jetnišnico v Muhlhouse

Komunisti so z nasiljem rešili tri svoje tovariše iz oblegane ječe

Pariz, 12. febr. Ob 11 zvečer. tg. Pariz je še vedno miren, samo njegova zunanja slika kaže, da se je srečno izognil težkim neredom. Danes nobeden ni pospravil zabojev za smeti, ki že ves dan stojijo pred hišnimi vrati. Otročad iz predmestij jih je večinoma razbrskala in jih zažigala, tako da je morala tudi tukaj policija pomirjevalno posredovati. V mestu počiva ves promet. Vlaki, ki so bolj redki, prihajajo redno.

Iz podeželja poročajo o nekaterih težjih spopadih s policijo. Tako je bilo v Marseillesu pri populničnem poboju ranjenih 12 policistov. Obe stranki sta uporabili revolverje in puške. Do najhujšega je prišlo munda le v Muhlhouseu, kjer so komunisti in socialisti v strjenih vrstah napadli tamkajšnje jetnišnico in zahtevali, da izpuste takoj tri komuniste. Napad na jetnišnico spominja na veliki zgodovinski naval na Bastillo. Policija je napadalec odbila z ognjem. Toda oni se niso dali odgnati in so jetnišnico še enkrat naskočili ter dosegli, da je uprava morala izpustiti omenjene tri komuniste na svobodo. Neredi so nato prenehali in komunisti so med prepevanjem internacionalne demonstrativno nosili svoje tri osvobodene tovariše po mestu. Tudi v Roubaixu in v Dunkirchu je prišlo do krvavih spopadov, a ne s policijo, marveč med stavkajočimi delavci in med stavkokazi. Poročilo pripoveduje o večjem številu težko ranjenih. V Lyonu so se vršile samo demonstracije, ki so imele miroljubnejši značaj. Streljalo se ni, pač pa je padalo kamenje in hude psovke na obe strani. V Bordeauxu so stavkajoči mornarji hoteli preprečiti odhod prekoceanskih parnikov, toda policija jih je zavrnila, naker so se zbrali na Cour de l'Intendance, kjer so prepevali revolucionarne pesmi.

Carinska vojna med Francijo in Anglijo

Pariz, 12. febr. TG. Francoska vlada je danes izročila angleškemu veleposlaniku noto, s katero odgovoduje pomorsko pogodbo iz leta 1826 in trgovsko pogodbo iz leta 1882. Obe pogodbi prenehata v treh mesecih. Zunanje ministrstvo je izdalo uradno poročilo, v katerem pravi, da je Francija prisiljena tako postopati, da s tem d-kaže, da neče odnehati pod nobenim pogojem od svoje nove trgovske politike in da se ne bo dala ukloniti od nobenih represalij. Pač pa je francoska vlada pripravljena in želi spraviti s sveta ta najnovejši trgovinski spor z Anglijo ter izražati željo, da bi se nova trgovinska pogajanja v najkrajšem času začela.

Gaston Doumergue - „angel miru“

Pariz, 11. februarja.

(Od našega poročevalca.)

Vlada g. Doumerguea ali „angela miru“, kakor ga ironično imenujejo listi leve in desne, bo jutri postavljena pred preizkušnjo, ki bo odločila o njeni usodi. V ponedeljek se namreč začne generalni štrajk vsega pariškega delavstva, ki stoji v znamenju socialistično-komunističnega pobratinstva in ki so mu Führerji socialne demokracije, jezni, ker ne sedijo več pri vladnih jaslih, dali ime „pominas“. Stranke levega prevrata hočejo s tem reči, da je delavstvo vsekakor pripravljeno, če treba tudi na revolucijo, preprečiti fašistično diktaturo. Kot neko posebno, za katero se ima Francija zahvaliti framsanskemu bloku, je treba omeniti, da bodo štrajkali tudi gospodje pariški učitelji, ki so srečnim učencem že dali prosto za ponedeljek, niso pa našli takega odobranja za ta svoj korak v javnem mnenju, ki zahteva, da naj se vendar že enkrat napravi konec z učiteljsko organizacijo, ki je leglo brezdomovinstva in internacionalne revolucije ter ateizma. Lahko si predstavljamo, kaj bi postalo iz Francije, ako bi bil francoski blok še kaj časa ostal na vladi.

Vlada Doumerguea — zasilna obeza

Zanimivo je vedeti, kaj javnost sodi o Doumerguejevi vladi. Razume se, da so zanj vsi oni meščani in francoski kmeti, ki želi miru in ki bi radi videli, da bi se nehala zagrizena borba strank, ki je zadnja leta vodila Francijo v nevzdržne razmere ter pospeševala ono samovoljno strank, ki je najboljša podlaga za korupcijo. Vsak pa ve, da ima tako zvani mirni meščan najmanj besede v politiki. Nič ne bil presenečen nad tem, da se zaganja v novo vlado rojalistična »Action Française«, pa one fašistične skupine, ki so začele zadnja leta pod patriotičnimi in mladinskih firmami rovat zoper republiko. Tudi se nihče ne čudi, če ekstremno levčarski listi prorokujejo Doumerguejevi vladi hitro smrt, češ, da je fašistična ali vsaj filofašistična in da je zato dolžnost proletarijata, da jo čimprej poruši. Bolj pride v poštev glas tistih, ki so s svojo dostojanstveno manifestacijo v noči 6. t. m. vrgli framsanski kartel. To so namreč oni bojevnik, ki jim pravijo »Ognjeni križi« in katerim poveljuje polkovnik La Rocque. Začuda namreč so ti bojevnik tudi nezadovoljni z novim režimom, češ, da predstavlja gnil kompromis med Tardieuem in Herriotom. Ognjeni križi so nabili po vsej Franciji sledeči proglaš:

»Nova vlada ne predstavlja ničesar drugega kakor zasilno obezo na globoko rano našega političnega življenja. Nima bodočnosti in je le začasna zveza strank brez avtoritete. V njej sedi več visoko uglednih oseb skupaj s političnimi špekulanti in »novosocialisti«, ki naskrivaj prisegajo na rdečo zastavo. Zato moramo stati na straži in med tem časom spopoznati svojo organizacijo, ki je prestala svoj ognjeni krst 5. in 6. februarja. Spoštljivo pozdravljamo naše ranjence, ki so padli okoli naše zastave, katero so raztrgali agenti padle vlade. Mi nismo nikogar napadli, nismo rabili orožja, nismo

zažigali ne plenili, ampak smo po zaslugi naše discipline dosegli več, nego bi bili dosegli z nasiljem. Zato je bodočnost naša in narod čaka, kdaj bomo zopet nastopili, da popolnoma izčistimo guili tur, ki bo kmalu počil. Ko bo sedanja vlada izglasovala proračun, se bo potreba odzvati klicu domovine, da se ustvari nova Francija. Potrpajte, bдите mirni in pogumni ter vsak hip pripravljeno!

Odločitev bo morala pasti Ali na levo ali na desno

Pa tudi mnogi drugi, ki ne prisegajo ne na rdečo ne na belo zastavo, so mnenja, da se nova vlada ne bo dolgo držala. Stvari so dospelo do takega vrhunca — tako razsojajo ti krogi — da jih ni mogoče reševati po strankarskem kompromisu, čeprav je treba kloniti glavo pred plemeniti incitativno svoločnega Doumerguea in pred željo kardinala Verdiera, da naj se vsi Francozi zedinijo v sveti narodni slogi. Znano je, da v odločilnih trenutkih zgodovine ta idealna sloga ničesar ne opravi, ker ji manjka onega pogona, ki je potreben za vsak temeljit preobrat. Brez tega pa tudi v Franciji ne bo šlo, pa naj se obrne na levo ali na desno. Slej ali prej se bo tudi v Franciji morala likvidirati dediščina, ki jo je zapustil framsonski liberalizem. V takih časih govori vedno sila instinktov, ki je nakopljena v onih, ki jih je sistem tlačil in držal stran od javnega življenja. Kakšno je razpoloženje teh elementov, se razvidi na eni strani iz pisanja filofašistične »Victoire« Gustava Herveja in njeje sorodnih listov, na drugi strani pa iz hujskajočih manifestov socialističnih in komunističnih organizacij, ki jih je poln vse Pariz. Ako vlada v ponedeljek, ki ga bodo komunisti gotovo izbrali v to, da množico nahujskajo do najnasilnejših dejanj, ne bo nastopila z vso energijo, proti Franciji državljanska vojna. Ako pa bo razvila vso svojo moč, se bodo stvari razvijale avtonomno v smer tako zvanega avtoritativizma, ki si ga fašisti vroče žele. Toda nikar ne prorokujemo, ampak čakajmo, kako bo pretekla jutrišnja noč...

Značilni pogrebi

Kakor znano, se pogreb žrtv nemirov 6. t. m. ni vršil kolektivno, kakor se je prvotno nameravalo, ampak so bile pokopane vsaka posebej. Nekateri pogrebi so bili jako karakteristični. V soboto ob 8 zjutraj se je vršil slovesni rekviem za medicincem Ivanom Fabre, katerega so se udeležile vse katoliške dijaške organizacije, potem Patriotična mladina in Action Française, udeležil pa se ga je tudi seinski prefekt in pariški župan. Enako slovesen je bil rekviem za bojevnika, poročnika artiljerije Roubandija. Navzoče so bile vse bojevniške organizacije z zastavami. Med venci je bilo opaziti tudi venec vojvode in vojvodinje guiske, ki sta, kakor znano, pretendentna na francoski prestol. Zelo slovesen je bil tudi rekviem za rezervnim podporočnikom Rossignolom. Ko so truplo blagoslovljali, so navzoče fašistične organizacije dvignile roke v fašistični pozdrav.

Seja senata

Belgrad, 12. febr. m. Današnja seja senata se je pričela nekaj po 5 popoldne. Senator Jovanović je zahteval za svojo interpelacijo o znani sarajevski aferi nujnost. Minister Puceelj je v imenu vlade izjavil, da sprejme zaproseno nujnost, ker jo je že predsednik vlade Uzunović v skupščini sprejel in izjavil, da so vsi uradniki in osebe, ki so zapletene v to afero, bile že aretirane. Prešli so na pretres poročila finančnega odbora o spremembah in dopolnitvah v zakonu o neposrednih davkih, v zakonu o skupnem davku na poslovni promet in v zakonu na davke na neporočene osebe ter o davčni osvoboditvi oseb z 9 ali več otroci. Poročilo finančnega odbora je podal senator Gaj. Navzočni minister Puceelj je izjavil, da je finančni minister obolel in da ima precej visoko temperaturo, zaradi česar ne more podati še enkrat ekspozicija k temu zakonskemu osnutku.

Basedo je dobil senator dr. Superina, ki smetra, da predloženi zakonski osnutek ni

socialen, ker v dobi velike brezposelnosti še bolj obremenjuje davkoplačevalca. Za Superinom je govoril senator Miloje Jovanović, ki uvodoma izjavlja, da obžaluje, da mora govoriti proti sklepom večinskega kluba. Naslednji govornik senator Jovo Banjanin pobija izvajanja senatorja Superina ter izjavlja, da zahteva državljanska hrabrost, da doprinesejo nove žrtve za sanacijo gospodarskih razmer v državi tudi gospodarski sloji, ki bodo imeli od tega največ koristi. Takoj nato se je prešlo na glasovanje v načelu. Za predlog je glasovalo v načelu 55 senatorjev, proti pa 6.

Nato je senat sprejel še v podrobnostih gornji zakonski osnutek z 51 proti 3 glasovom. Istotako je sprejel z 51 : 3 glasovom zakonski osnutek o taksah in sicer v načelu in podrobnostih. Prešlo se je na pretres zakona o trošarinah, ki je bil brez diskusije v načelu in podrobnostih sprejet z 49 : 2 glasovoma. Prihodnja seja senata bo jutri ob pol 10 popoldne.

Obletnica kronanja Pija XI.

Rim, 12. febr. p. Ves Rim je najsvetaneje proslavil dvajseto obletnico kronanja sv. očeta. Enake proslave so se vršile po vsej Italiji. Teh proslav so se udeležili vsi predstavniki cerkvenih in svetnih oblasti. Poročila o velikih proslavah papeževga jubileja prihajajo tudi iz Londona, Pariza, Bruslja, Berlina, Berna, Dunaja in Budimpešte. Avstrijski predsednik republike Miklas je poslal brzojavne čestitke sv. očetu, ravno tako tudi kancler dr. Dollfus.

Belgrad, 12. febr. m. Ob 12. obletnici kronanja sv. očeta Pija XI. so odšli danes dopoldne ob 11 v tukajšnjo nunciaturu vsi belgrajski katoliški župniki na čelu z nadškofom Rodičem ter nuncij izrazili svoje udane čestitke. Popoldne od 5—7 pa je bil v nunciaturi velik sprejem, ki so se ga udeležili zastopniki tukajšnjega diplomatskega zbora in veliko število belgrajskih katoliških vernikov.

Zagreb, 12. febr. c. Danes, na obletnico kronanja sv. očeta, je bil svečan Te Deum v tukajšnji katedrali. Opravil ga je škof baron dr. Salis-See-we. Bana savske banovine je zastopal podban dr. Stevan Hadži, armadnega poveljnika polkovnik Tomo Gršković, poveljnika mesta pa polkovnik inž. Konrad Tobis. Mestno občino ja zastopal podžupan, Akademijo znanosti in umetnosti njen predsednik dr. Bazala, univerzo pa njen ravnatelj inž. Stipetič. Navzoči so bili vsi dekani fakultet, dalje predsedniki kulturnih in socialnih organizacij.

Brod, 12. febr. c. V Brodu je bil zelo svečano proslavljen 12. jubilej kronanja sv. očeta. Cerkvene slovesnosti se je udeležilo nad 1000 pobožnih vernikov. Popoldne je bila svečana slavnostna akademija v Hrvatskem domu, ki je bila zelo dobro obiskana.

Banja Luka, 12. febr. c. Včeraj je tukaj bila svečana proslava papeževga jubileja. Nekaj tisoč ljudi je prisostvovalo cerkvenim slovesnostim, popoldne pa so bile dvorane Hrvatskega doma premahne, ga bi mogle sprejeti vase vse udeležence slavnostne akademije.

Dunajska vremenska napoved: Od vzhoda sem bo postalo mrzleje. V južnih Alpah zaenkrat še pretežno jasno, za kasneje je vreme negotovo.

Zagrebska vremenska napoved: Precej stalno, zmerno toplo, lahen porast oblačnosti v severnih krajih, v južnih jasno.

General Blücher o Japonski

Moskva, 12. febr. p. Danes je bil zaključen kongres komunistične stranke. Na kongresu je podal zanimivo poročilo o položaju sovjetski poveljnik na Daljnem vzhodu, general Blücher. Dejal je, da stoji nasproti 150.000 Japoncem in 115.000 Mandžurcem v Mandžuriji enako število ruske vojske na Daljnem vzhodu. Rusija je pripravljena na vse in je tudi tehnično oborožitev vojske popolna, ker imajo na razpolago dovolj letal in tankov.

Japonci izzivajo

Moskva, 12. febr. b Iz Habarovska poročajo, da so policijski oddelki v Harbinu zasedli poslopje upravne vzhodno-kitajske železnice in stan glavnega ravnateljstva. Policija je obkolila tudi poslopje sovjetskega konzulata. Po krajšem času se je policija zopet umaknila. Na vprašanje, zakaj je storila mandžurska oblast te korake, so sovjeti dobili lakoničen odgovor, da gre le za zaščito poslopij od eventualnih napadov.

Nov strašen potres v Indiji

Delhi, 12. febr. TG. Danes popoldne je prizadel mesto Delhi in pokrajino nov strahovit potres, ki je še mnogo hušji od potresa v zadnjem mesecu. Dozdaj ni mogoče ugotoviti obširnosti tega novega potresa, niti ni mogoče slutiti strahote razaranja, ki jih je povzročil.

London, 12. febr. TG. Sir Samuel Hoare je sporočil danes angleškemu parlamentu, da je v zadnjem strašnem potresu v Indiji izgubilo življenje 6582 ljudi, 50 milijonov funtov pa bo potrebnih, da se pride na pomoč ponesrečencem in da se popravi ogromna škoda, ki je vsled potresa nastala. Angleška vlada si sedaj še ni na jasnem, kje bo našla ta denar, a upa, da ga bo mogla dobiti brez povišanja davčnega bremena.

Dobrodejna „črna lista“ v Nemčiji

Berlin, 12. febr. c. Akcija vlade za zimsko pomoč brezposelnim zelo dobro napreduje. Vendar pa je še mnogo imovitih oseb, ki še niso ničesar dale za podporno akcijo. Zato je vlada izjavila, da bo od sedaj naprej v časopisih objavljala imena tistih imovitih meščanov, ki niso dali ničesar za dobrodejne in rodoljubne namene.

„Volitive“ v Italiji

Originalni predpisi za „volitive“ v fašistične stanove

Rim, 12. febr. b. V teku so priprave za volitive, ki bodo 25. marca. Bilo je že nekoliko sej upravnih odborov šestih sindikalnih in šestih delodajalskih zvez kakor tudi zvez umetnikov in umskih delavcev ter svobodnih poklicev in vseh onih kulturnih in propagandnih društev, ki imajo po volivnem zakonu pravico predlagati skupaj 1000 kandidatov za volitive. Veliki fašistični svet bo izbral od teh tisoč kandidatov 400 kandidatov za enotno kandidatno listo. Veliki fašistični svet lahko, če smatra za potrebno, kandidira tudi gotove osebe, ki niso bile predlagane od fašističnih zvez ali drugih društev. Potem bo veliki fašistični svet pozval volivce, da glasujejo z da ali z ne za listo teh 400 kandidatov. Število volivcev pa je omejeno, ker imajo volivno pravico le oni, ki plačujejo letnega davka najmanj tisoč lir in ki morajo obnemati biti člani fašističnih strokovnih organizacij. Na glasovnicah niso zapisana imena kandidatov. Volivci niso poklicani za to, da volijo enega ali drugega kandidata, ampak samo za to, da izrazijo zaupanje fašističnemu režimu. Zaradi tega ne sme biti več kandidatnih list, ampak samo ena. Na ta način je uspeh fašističnemu režimu pri volitvah zagotovljen in se tem volitvam pripisuje značaj plebiscita. Fašistična disciplina izključuje možnost, da bi se pri številu glasov v volivni skrinjici našlo več

glasovnic z ne kakor pa z da. V tem sicer nemo-gočem primeru pa se ne bo smatralo, da je izraženo nezaupanje fašističnemu režimu, ampak le, da so volivci odklonili kandidatno listo. Zaradi tega bi se po volivnem zakonu razpisale nove volitive, za katere bo veliki fašistični svet predlagal drugo kandidatno listo. S te strani torej je uspeh fašističnemu režimu pri volitvah popolnoma zagotovljen. Kako se izvaja ta fašistična selekcija, kaže najbolj okroznica, ki jo je moral tajnik fašistične stranke poslati vsem pokrajinskim organizacijam fašistične stranke. V tej okroznici Starace ostro kritizira postopanje neklih bivših fašističnih poslancev, ki se po svojih prijateljih upirajo in skušajo izvršiti pritisk na veliki fašistični svet za primer, če bi pri prihajajočih volitvah izpadli s kandidatne liste, Starace pri tem naglašja, da morajo poslušati fašistični svet in se mu pokoravati, ker je njihova dolžnost, da služijo režimu. Če pa ne bodo kandidirali, zato ne bo svet propadel. Kdor ni discipliniran, ni fašist, in žalostno je, da so še fašisti, ki se potegujejo za poslanske mandate, ki niso nič drugega, kakor ostanek preživljajo parlamentarizma. Starace na koncu svoje okroznice še enkrat resno poziva one, ki intervencijo, in jim grozi, da bo objavil imena teh grešnikov, če se bodo še naprej upirali.

Madjarska zunanja politika

Budimpešta, 12. febr. b. Na seji zunanje-političnega odbora magnatske zbornice so razpravljali o zadnjih dogodkih, namreč o obisku avstrijskega zveznega kanclerja in obnovitvi diplomatskih odnosov s Sovjetsko Rusijo. V tem drugem vprašanju se je sporočilo, da vsebuje rimska pogodba tri točke: 1. določila o diplomatskih odnosih; 2. izključitev vsake komunistične propagande in 3. določbe o diplomatskih in konzularnih predstavništvi v Budimpešti in Moskvi. Kar se tiče novega madjarskega poslanika v Moskvi, se omenja sedanji

poslanik v Ankari Mihael Junger, ki pa bo zasedel ta položaj le začasno do meseca julija, ko pride v Budimpešto prvi sovjetski poslanik. Glede trgovskih odnosov med obema državama so to vprašanje proučili že pred nekaj tedni s sovjetsko trgovsko delegacijo. Zaenkrat je bila sestavljena le lista onih predmetov, ki prihajajo v poštev za izmenjavo v madjarsko-sovjetskih gospodarskih odnosih. Rusija pa je že povabila madjarsko gospodarsko delegacijo, v kateri bodo zastopani madjarski industrijci.

B. Jevtič doma

Belgrad, 12. febr. m. Snoči okoli 9 se je vrnil iz Aten v Belgrad jugoslovanski zunanji minister Jevtič. Prihod brzojavka so na železniški postaji pričakovali tukajšnji romunski poslanik Guraneacu, češkoslovaški poslanik Pavel Wellner, svetnik turškega poslanstva Ševki-bej in pomočnik zunanje ministra Juršič z višjim uradništvom zunanje ministrstva. Gospej Jevtič so ob prihodu v Belgrad izročili krasen šopek cvetja.

Razstava v Londonu

London, 12. febr. TG. Danes je bila otvorjena 28. industrijska razstava v Londonu in v Birminghamu, ki bo trajala do 2. marca. Razstava vzbuja veliko zanimanje ne samo zaradi svoje obsežnosti (48 km razstavnih lop in 8 orakov), ampak posebno zaradi tega, ker je razstavilo 33 raznih dežel. Zanimivo so lope za industrijo piva, ki so namenjene za ameriške obiskovalce vselejma, nadalje razstavni oddelek za balkansko letalstvo in razstavni material, namenjen za Turčijo.

Dr. Beneš v Londonu

London, 12. febr. TG. Predsednik razorožitvene konferencije Henderson je bil obveščen od angleške vlade, da je prišel v London češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, da se z njim, glavnim tajnikom Zveze narodov Avenolom in s Politisom razgovarja o razorožitveni konferenci.

V par ursticah

Belgrad, 12. febr. m. Davi je v svojem stanovanju izvršila samoumor žena narodnega poslanca dr. Milorada Kostića iz Žalosti, ker je umrl sin.

Belgrad, 12. febr. m. Snoči je prispel v Belgrad ravnatelj ljubljanske drame Golija na sestanek upravnikov državnih gledališč v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu.

Utrinki

KAJ VSE RAZKRIVA LEKSIKON

Angleži izdajajo poseben leksikon za umstvene delance. Ker katoličani niso Bog ne kako izbrano obdelani v tem »Who is who« (Kdo je kdo), so izdali svoj lastni »Catholic who is who«, ki vsebuje imena vseh katoliških odličnikov v angleško govorečih deželah. Iz te knjige erpamo, da so prestopi protestantskih piscev v katoliško cerkev tako gosti, da bo treba skrbeti za novo izdajo. Od 3000 ameriških konvertitov zadnjega leta jih je 372 protestantskih duhovnikov, 115 zdravnikov, 126 advokatov, 12 guvernerjev (banov), 45 poslancev, 108 višjih častnikov, 206 pisateljev in skladateljev. Najznamenitiji konvertiti zadnjih let so: največji sodobni zgodovinar v Angliji Hugo Benson, sin protestantskega princa Anglije, filozof in bivši piratanski duhovnik Orest Brownson, rektor vseučilišča v Kenyonu in Hobartu Kent Stone, astronom Alfred Doolittle. Veliki angleški pisatelj Chesterton je prestopil v katolicizem že pred vojno. Prav tako drugi angleški vodilni zgodovinar Hilaire Belloc, slovit jezuit Martindale, sin še enega anglikanskega nadškofa Knox, ki je sedaj katoliški duhovnik, pisateljica Kaye-Smith itd. itd. In reka nikakor ne bo usahnila...

DRUGA STRAN MEDALJE

Henri Barbusse je poslal Stalinu ob pritiku njegovega velikega govora na zasedanju komunistične stranke navdušen brzojav sledeč vsebine: »Vaš glas je oznanil vsemu svetu zmago socializma.« Toda takoj potem, ko so predčili te čestitke, je porzel besedo tajnik organizacije Manuilski, da poroča o »položaju komunizma izven Rusije«. V tem poročilu se je tovariš Manuilski izrazil tukole: »Samo 15 oddelkov komunistične internacionale je danes še v položaju, da se bore v javnosti. Vse ostalo so bile od posameznih vlad pogane v podzemlje, kjer žetotarijo v medsebojnem danjuju poguma. Edini oddelek, na katerega se lahko stavimo kakšne upe, je komunistična stranka na Kitajskem, ker se je kljub zaprekam razvila in se kljub oviram razvija dalje. Kje so vzroki tega razvoja? — Revolucionarna kriza na svetu še ni dosegla listega vrška, ki je za zmago komunizma potreben. Potrebno je, da kapitalistični red že bolj propade, in že le potem bo komunizem zopet nastopil pot naloge.« Slabo spričevalo za zapuščenega Barbusa, ki se navdušuje nad zmago, ki je Manuilski sam

ne pripoznava. Slabo spričevalo za Manuilskega, ki v svojem materialističnem opazovanju življenja narodov ne vidi notranje sile, ki delujejo po dušah narodov, ki se vzbujajo vespovsod, da branijo duhovno kulturo, ne materialistično, duhovno kulturo, ki bi jo boljševozem rad uničil. (Kölnische Volkszeitung.)

USPAVANJE RODOLJUBNIH ČUVSTEV

Litavska vlada neče zaostati za svojo veliko nemško sosedo. Zadanje dni je izdala nov zakon, s katerim hoče zavarovati rodoljubno razpoloženje svojih državljanov. V tem zakonu beremo: »Kdor litavsko ljudstvo, državo ali državne znake razali ali sramoti, bo kaznovan z zaporom do štirih let. Kdor državljansko zanesljivost litavskih državljanov, njihovo notranjo edinstvo ali njihovo narodno zavednost skuša uspraviti in slabit, bo kaznovan z zaporom do štirih let, če je državni uradnik, pa bo odpuščen. Kdor obušuje z ljudmi ali organizacijami, ki v tujini poskušajo slabit državljansko zanesljivost ali uspraviti patrijotično čuvstvovanje, bo kaznovan z globo in zaporom. Casopisi, ki bi se pregrešili v imenovanem smislu, bodo kaznovani z visokimi denarnimi globami. Člani inozemskih organizacij oziroma društev, ki so denarno podpirana iz inozemstva, bodo kaznovani z denarno globo in s strogim zaporom do štirih let. Isto kazno povzročata tudi nošenje znakov takih organizacij.« Ubogi Hitler, ki mu Litva zapira vrata v Baltiki!

DOSTOJANSTVO DEMOKRACIJE

Casopisi poročajo o najboljši zanimivem zasedanju francoskega parlamenta, ki se je odigralo pretekli tetrtek. V dvorani sta sedela — dva poslanca. Na predsedniškem stolu je sedel predsednik Buisson. Prisotni so vsi skupščinski sluga, tajniki, stenografi. Predsednik — v fraku seveda — svečano otvori skupščinsko sejo, nagovori visoki zbor in mu stavi predlog, da naj bi se seja prelošila na poznejši datum. Predlog stavi na glasovanje. »Visoka hiša je sklenila, da se seja preloži na dan, ki ga bo predsednik smatral za ugodnega za zasedanje, se je glasil sklep. Nato svečano odhod predsednika in slovesen odhod obeh predstavnikov naroda. Zdi se sicer smešno, toda ta seja« priča, kako francoski narod spočtuje svoje demokratične ustanove in kako sta lista dva poslanca spoštovala to ustanovo, da nista izrabljali priliko pritta na misel — delati nove zakone.

Berlinsko pismo

Bog ne zapusti nikogar, ki vanj zaupa

Se nekaj o zdravljenju Slovenca g. prof. Kojca

XVII.

V zadnjem pismu sem vam v glavnem podal bistvo Kojčevega sistema. Iz njega razvidimo, da se lepo vjema z nauki vere. Njegov po naravnem potu pridobljen in sestavljen sistem potrjuje to, kar uči vera. Kojc se pogosto sklicuje na Kristusa in njegove besede, češ, kako pravi on? »Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji.« In od vsakega, kdor ga prosi pomoči, zahteva vero, t. j. prepričanja, da mu more pomagati, in to prepričanje se uresniči. Torej neomejeno zaupanje v božjo moč, možnost in dobrotljivost — to je, kar nam nakloni vse, česar si po pravici želimo. Zato tudi zdravje.

Ob Kojčevi razlagi sem žele popolnoma domel nauk o božji previdnosti in dobroti. »Kako mi morete obetati dolgo življenje, ko se pa jutri lahko na železniki ponesrečim?« »Ne, če v Boga popolnoma zaupate, če njemu slepo prepustite svojo usodo, se ne morete ponesrečiti.« »Kaj? Menite, da res?« »Da, vera (zaupanje) je vsemočna. Vera je ustvarjalna sila na svetu. Ali ni rekel Kristus: »Ko bi imeli vero, pa bi rekli tej gori: prestavi se. in bi se prestavila?« Kdor veruje, njemu je vse moč. Ali ni rekel, da bodo drugi še večje čudeže delali kakor on, če bodo imeli vero? Bog nikoli ne zapusti človeka, ki vanj zaupa. Če treba, naredi zanj tudi čudeže.

Slušite, sem rekel, Vaš sistem, če se uveljavi v svetu, bo pa še naši veri veliko koristil. »Da,« je rekel, »vsi liberalci bodo morali postati verni, če hočejo sebi (tudi le v naravnem oziru) dobro. Kdor Bogu absolutno zaupa, mu neomejeno izroči in prepusti svojo usodo, se mu ne more zgoditi kaj hudega. Bog ga ne more zapustiti, njegovega zaupanja ne osramotiti. Da se ljudje tolikokrat ponesrečijo, temu je krivo to, ker zaupajo le sebi in svoji modrosti in hočejo le sami svojo usodo določiti. — zato pa se zgodi nasprotno, kakor želijo.

Prinesel sem mu »Slovenca« in bral je v njem Voduške »Nedeljske misli« o tistem nesrečnem Tonetu. Pa jih je popravil in mi napisal takole: Ljubi Tone! Zakaj se nisi nikdar prišel iz revščine, zakaj te tirajo težave v obup? Zato ker ne veruješ v Boga, ker ne veruješ njegovi ljubezni in previdnosti, ker se slepo ne zaneses nanj, da bi ti pomagal. Bog je vsemočnejši in njegova volja je, da se uresniči tvoje želje. Vse, kar si želiš, pride samo po sebi, če slepo zaupaš vanj. Zaupanje v Boga je tajinstvena sila, ki vidi pola tudi tam, kjer jih človeško oko ne opazi. Skrb za bodočnost je vzrok človeškega zla. To ti vzame božjo pomoč, ti pričara zlo, ki se ga bojiš. Bog nas neprestano obdaruje z vsem, kar si po pravici želimo; zahteva od nas le, da prepustimo skrb za naše življenje njemu. Zato ljubi Tone, ne obupaj! Bog te čaka, da ti da, kar si želiš; potrebno je le, da se nanj popolnoma zaneses. Če te vržejo danes na cesto, prepusti skrb Bogu in jutri bo prišel rešilni izhod. Ne poskušaj sam skrbljivo najti tega izhoda, ker s tem dvakrat v božjo pomoč in čakaš boš zastoj. Bog uresniči tvoje želje le tedaj, če mu slepo zaupaš.

Slovenski modrci boste zmajevali z glavo, češ, to je pa turška vera v fatum. A življenje svetnikov nam potrjuje, da je res tako. Kaj ni rekel Kristus: Ne skrbite, kaj boste jedli in kaj boste pili, ali s čim se oblačili, saj vé vaš Oče, da vsega tega potrebujete? Mi pa tem besedam ne verjame; mislimo, da je to pač lepo rečeno, v resnici je pa malo drugače. Zato tudi nam velja: »Kaj ste boječji, maloverni?« Kristus ni govoril v frazah, am-

pak kar je rekel, je imelo meso in kosti. — Kolikokrat sem molil 90. psalm, ki v tako krasnih slikah opisuje božje varstvo, pa sem si mislil; to so pač lepe poetične figure, v resnici pa je drugače. »Na tvoji strani jih bo padlo tisoč, in deset tisoč na tvoji desnici, tebi pa se ne bo približalo nič hudega.« itd. ... Zdaj razumem, da je treba te besede vzeti tako, kakor so pisane — enako kakor one o veri, ki prestavlja gore. Manjka nam le vere, oziroma zaupanja. Ko bi to imeli, koliko bolje in lažje bi nam bilo življenje! Le ker Bogu ne zaupamo, se nam godi hudo.

Da mi je Kojc s takimi nauki vtil veliko zaupanja, je umljivo; in to zaupanje me je mahoma ozdravilo. Ob nedeljah sem imel v Dobarzitu po dve maši, eno peto (z ljudskim petjem, kakor je tukaj splošna navada), in dve pridigi. V boleznih sem pa še eno tibo mašo s težavo opravil, vse drugo pa odpravil. Neko nedeljo sem oznanil: Pridobno nedeljo še vedno ne more biti rane maše; moja bolezen je zelo trdovratna, noče biti bolje. — V terek potem sem bil prvič pri Kojcu. In takoj med tednom sem prepoznal: Povejte ljudem nakoli, da bosta v nedeljo dve vs. maši, sem že toliko zdrav, da jih lahko opravim. In v nedeljo potem, ko že četrti dan nisem nič jedel, sem tako pel in pridigal, da so ljudje kar gledali. »Wir haben gestaunt«, mi smo strmeli, še nikoli niste tako lepo peli ...

Prej sem se bal vsakega nemira in napora. Zdaj sem bil neustrašen, češ, nič mi ne more škodovati, v božjem varstvu sem, Bog bo vse prav napravil. Prej sem se bal pero v roke vzeti, ker me je vrh temena škripalo, zdaj mi je rekel moj profesor: Pišite, kolikor hočete; naj le ščiplje, bo že nehalo! »Kdaj hodite spat?« »Zdaj, ko sem bolan, ob osmih, kvečjemu ob devetih.« »Hodite spat ob enajstih, ob eni! Če spanec ne pride, ne kličite ga! Če si ga želite, ga ne bo; če se zani ne brigate, bo prišel. In če ne pride in če vas ščiplje, recite: naj ščiplje, naj bo spanec, kjer hoče, kaj me briga! In prišel bo in vse neprijetno bo minulo. Zlo je treba izzvati, potem beži od nas. Ker izzivanje je izraz neomajnega zaupanja. Če se ga pa bojimo in pred njim bežimo, potem ima prav veselje da nas popade. Dokaz: Vsak pišček, dokler ga odganjaš, bo letel in lajal za teboj. V zveriniku pa krotička, ki pogumno, izzivajoče stopi noter, levi in tigri mirno sprejmejo.

To je naš Kojc. Če njegov sistem prode, bo vsemu zdravljenju odprl nova pota, medicino temeljito preokrenil, in še marsikaj drugega. — Oprostite mi, če svojo osebnost zadevo, svojo bolezen in nje ozdravljenje, razgrinjam in razpravljam javno. To le zato, ker bi utegnilo mnogim koristiti. (Zoper zapeko, na kateri jih toliko trpi, Kojc svetuje kot najboljšo sredstvo Kneipov kruh, iz grobo zmlete moke; tega pri vsaki jedi veliko jesti, vsakovo pomagati. Na Nemškem je tak kruh na vsaki mizi, pri Vas ga komaj poznate. Bel kruh je škodljiv. Tudi ta recept utegne marsikomu koristiti.) Oba s Kojcem vsa tega menia, da je treba njegova odkritja, njegove ideje in pridobitve kar najbolj izrabiti v prid človeštvu, posebno še v duhovni in telesni prid slovenskemu ljudstvu.

Beli zobje: Chlorodont

Občinske volitve v Mengšu

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod št. A 451/33-5 to-le odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. okt. 1933 vršile v občini Mengeš srez kamniški, se je v volilnem imeniku vpisani Vahtar Anton, posest. in ključavničarski mojster v Mengšu, dne 21. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po § 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožba se zavrne.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Pritožitelj trdi, da so se pri volitvah v občinski odbor občine Mengeš dogodile sledeče nepravilnosti:

1. Da je predsednik volilnega odbora kljub opozorilu odredil najboljša mesta pri mizi v volilnem lokalu predstavniku in njegovemu namestniku liste Gregore Karola, ki sta oba ali izmenoma sedela v volilnem lokalu, si delala beležke ter hodila z informacijami med volilce.

2. Da sta ista dva prisostvovala pri zaključanju zapisnika in se nepravilno vmešavala v posle volilnega odbora.

3. Da je predsednik volilnega odbora kljub protestu ostalih 2 članov dovolil glasovati nekaterim nepoznamim volilcem.

4. Da so nasprotniki vzklikali proti režimu in za Mussolinija ter širili laži.

5. Da so nosilec liste Sušteršič Avgust in njegovi kandidati Gregore Karol in Kosec Anton občinski dobavitelji, skoraj vsi kandidati te liste pa so bili demonstranti pri protidržavnih izgrelih v prejšnjem letu.

Upravno sodišče pritožbi ni moglo ugoditi radi teh-le razlogov:

Ad 1. Pritožitelj niti ne trdi, da mu je bila vsled odrejenega mesta v volilni sobi onemogočena kontrola nad poslovanjem volilnega odbora. Glavno je, da je predstavnikom kandidatnih list kontrola onemogočena, ni pa važno mesto, ki je posameznim predstavnikom določeno. Tudi ni bistveno, ali sta bila v volilni sobi hkrati predstavnik in namestnik predstavnika nasprotne liste, saj pritožitelj ne trdi, da bi ne bilo tudi njegovi listi isto dovoljeno. Niti v zakonu o občinah, niti v banovinski uredbi o glasovalnem postopku to ni izrečno povedano.

Ad 2. Predstavnik kandidatnih list imajo pravice prisostvovati tudi pisanju zaključnih zapisnikov, ker je v § 34 zakona o občinah izrečno določeno, da imajo pravice prisostvovati poslovanju volilnega odbora kakor tudi glavnega volilnega odbora ves čas volitev, v kar spada tudi pisanje zaključnih zapisnikov.

Pritožitelj ni navedel v čem je obstajalo nepravilno vmešavanje predstavnikov nasprotne liste v posle volilnega odbora. Po že citiranem zakonskem predpisu imajo oni

pravico podajati pripombe. Če so torej samo podajali pripombe v poslovanju volilnega odbora, se to ne more smatrati nepravilno vmešavanje.

Ad 3. Pritožitelj te točke pritožbe sploh ni konkretiziral, zato upravno sodišče o njej ne more razpravljati.

Ad 4. Razlog za razvoljavljanje volitev morejo biti po § 50 zak. o občinah samo nepravilnosti uradnega volilnega postopka. Volilna agitacija ni sestavni del uradnega volilnega postopka. Zato ne morejo biti celo kazniva dejanja, storjena v volilni agitaciji, zadosten razlog za razvoljavljanje volitev.

Ad 5. Odločbo o veljavnosti kandidatnih list spada po § 38 zak. o obč. v izključno pristojnost srezkih sodišč, katerih odločbe so dokončne. Zato se po trditvi kandidatnih list v teku volilnega postopanja ne morejo več uspešno uveljaviti ugovori proti kandidatnim listam, sicer pa more drž. nadzorno oblastvo po § 129 navedenega zak. razrešiti predstavnika ali odbornika, za katerega se ugotovi, da nima zakonitih pogojev za funkcijo obč. odbornika. — Radj navedenih razlogov je upr. od. odločilo, kakor je zgoraj navedeno.

Pogreb ponesrečenega Berleca

Kamnik, 12. febr.

V nedeljo smo poročali o nesreči pri nakladanju hlovdov na kamniškem kolodvoru, pri kateri je postal žrtev 59letni posestnik Franc Berlec iz Duplice. Njegova tragična smrt pri delu je napravila globok vtis v vsej kamniški okolici, saj je bil pokojni splošno znan in priljubljen povsod. Bil je zelo skromen in delaven, vzor pridnega gospodarja in skrbnega družinskega očeta. Udeleževan pa se je tudi v javnem življenju. Bil je odbornik Hranilnice in posoilnice na Štuni, od ustanovitve pa član in vnet odbornik gasilnega društva na Duplici. Zapuščata hudo prizadeta žena in 6 otrok, od katerih jih je pet v starosti od 14 let nazdol.

Nesrečno žrtev dela so pokopali v nedeljo popoldne. V Duplice se je razvil proti Kamniku dolg sprevod, kakrznega že dolgo nisimo videli. Pokojnika je spremlilo na zadnji poti nad 100 tovaršev gasilcev iz kamniške okolice z dvema praporoma. Pred krsto so nosili 7 vencev, med katerimi je bil tudi venec Hranilnice, dupliškega gasilnega društva, tovarne Remec itd. V sprevodu je bilo polnoštevilno zastopano delavstvo tovarne Remec z obratovodjo g. Zupanom na čelu. V velikem številu so se udeležili pogreba tudi Kamničani. Ob odprtem grobu na Žalah se je v lepem govoru poslovil od pokojnika, ki je bil vzoren član Apostolvstva mož. dekan g. Matej Rihtar. Pridnemu delavcu in zglednemu krščanskemu možu naj sveti večna luč, zaljubljenim naše iskreno sožalje!

Biserna poroka

Prevorje, 29. jan.

V naši župni cerkvi smo doživeli redko slavnost. Martin Lah, posestnik v Dobju, je namreč s svojo ženo Marijo roj. Vrečko, slavil v prisotnosti svojih 6 otrok, vnukov in sorodnikov svojo biserno poroko. G. arhidijakon Fr. Tovornik je ravno radi te slavnosti prišel iz Konjice na Prevorje in je ob asistenci domačega g. župnika Presnika in župnika iz Zagorja in št. Vida izvršil lepi cerkveni obred. Imel je lep govor o zakonu in njegovem pomenu, stavil oba slavljena novi generaciji za vzgled. Po slovesni sv. maši, katero je bral g. arhidijakon ob asistenci g. župnika iz Zagorja in št. Vida, a na koru je vernike razveselil s svojim lepim solo-petjem domači g. župnik — sta oba biserna zakonca skupaj s svojimi otroci prejela sveto obhajilo.

Zeni Martin Lah se je rodil 20. oktobra 1851 v Dobju a njegova nevesta Marija 26. junija 1853 v znani rodbini Vrečko v Zegru. Oba sta v svojem srečnem 60-letnem zakonu preživela težke dni, njihova zakonska pot je bila s trnjem posuta, toda v najtežjih časih sta vedno prosila Boga za pomoč in tako sta srečno prebrodila velike težave in skrbi. Vse svoje otroke sta dobro odgojila v katoliškem duhu in jih tudi dobro oskrbela. Najstarejši sin Valentin je posestnik v Kotah, hči Marija je omožena s posestnikom Jakobom Artnakom v Hraštju, hči Ana se je poročila z zdaj že pokojnim

Kaj bo s tako mladino?

Maribor, 12. februarja.

Nedavno smo poročali o zajetu mlade tatinske bande, ki je v teku nekaj mesecev izvršila 15 vlovov in tatvin. Ni še preiskavana nad temi nepridiprivi končana, že je prišla policija na sled drugi taki družbi, sicer nekoliko nedolžnejši, pa nič manj prefrigani. Pet fantičev — med 12. in 16. letom so zajeli. Enega so izpustili, ker je po vsem videzu nedolžen, ostale so pa pridržali. Prišli so jim na ta način na sled, ker so osumili enega tatvine neke veržice. Bil je sicer glede tega suma nedolžen, je pa ob tej priliki povedal še kaj drugega, iz česar se je dalo kombinirati, da so dobili nehoti prepredene tičke v past. Fantje imajo na vesti več tatvin vsakovrstnega blaga in predmetov. Med

Januarske zemljiške kupčije

Ljubljana, 12. februarja.

Letos januarja je bilo prijavljenih in zabeleženih 52 kupnih pogodb za celotno vrednost Din 1.715.044, nasproti lani januarja 53 pogodb za vrednost 2.175.711 Din. Zemljiška knjiga ljubljanskega okrajnega sodišča kaže prav poučno sliko, kako so se kupčije vrstile in v katerih krajih je bilo prodanih največ realitet.

Ljubljanska okolica beleži 53 realitetnih kupčij, a poleg tega še 68 kupnih pogodb, ki izvirajo iz likvidacije agrarne reforme. Lani je bilo prav živahno realitetno gibanje v najbližji okolici, tako na obroču Moste-Jezica-Stožice-Št. Vid-Dravlje-Zg. Šiška in Vič. Tu je bilo veliko povpraševanje po stavbnih parcelah, ker se tam razvija velik promet in imajo ti kraji dobre prometne zveze. Januarja je tu realitetno gibanje nekoliko počivalo, kajti prijavljenih je bilo le par kupnih pogodb iz Most in Stožice. Zanimiv pojav pa je opažati, da so začeli ljudje v oddaljenejših krajih prodajati domačo grudo in da so ponekod odprodali večje dele svoje zemlje. Kmeti tajejo bremena, ki jih skuša odpraviti na način, ki ni pravilen za obstoj kmetije. Po mnogih vaseh so bile prodane večje in manjše kmetije. Kupnina je znesla od 30.000 do 97.000 Din. V Vinem je neki Američanec prodal svoje posestvo za 1700 dolarjev ali v naši valuti

„Sportni vandalizem v Kamniku“

Kamnik, 9. febr.

Kamniška javnost ima vedno dovolj povoda za upravičene pritožbe nad ponočnjaki in raznimi nepridiprivi, ki delajo škodo na javnih napravah. Lani so si izbrali za žrtev vremensko hišico, potem so se spravili nad vrtno nasade in polomili cepiče, drugič so zopet iztaknili mostnice na neki brvi in z njimi zagradili cesto, da bi kmalu povzročili težko nesrečo. Znanih pa je še več drugih primerov takega vandalskega početja. Cesto razdenejo ponočnjaki ograje pri vrtovih, prerežejo žične mreže itd. Enkrat so zajeli Mlinščoko, da je voda drla po cesti in jo znatno poškodovala. Parkrat pa so se lani neznan pobalini spravili tudi nad skalnjico SK Kamnika, izruvali vse številke in jih razmetali po gozdu, polomili lestvo pod sodniškim stolpom, nastlali skalnjico s slamo in se vozili po njej s palicami, da so napravili v snegu cele jarke.

Tudi letos neznan pobalini niso prizanesli tej lepi kamniški sportni napravi. Poškodovali so nalet in nanosili na odeskot zemlje. Taka pobalinstva brez dvoma zaslužijo javno grajo z zahtevo po eksemplarni kazni za storilce, nikakor pa ni na mestu način, s katerim je to storil g. R. K. v »Slov. Narod«. V tem pisanju z dolgim uvodom o sovražnikih sportnega kluba, o izjalovljenih poizkusih, da bi se zrušilo vse, kar mladi sportniki zasnujejo, o komični gonji in onemogljem jezji, ki se goji proti klubu itd. pod naslovom »Sportni vandalizem« vse nekako izgleda tako kot bi letelo na znan naslov. Sicer smo takega pisanja že vajeni in ga malokdo vzame resno, če bi pa hoteli lani, ko je bilo vodstvo sportnega kluba še v drugih rokah, na tak način razkričati razna pobalinstva na kamniški skalnjici in na drugih javnih napravah, bi naš javnost lahko mislila, da smo v Kamniku sami vandali in da se nas je zato treba izosibati. Razmere v kamniškem sportnem klubu so pač vsakomur dovolj znane in nam menda ni treba ravno poudarjati, kaj je bil največji vandalizem nad klubom in kam naj prav za prav prisodimo priljubljene »sportne« izraze kakor komična gonja, onemogla jezja itd. Sicer pa vsa kamniška javnost slejpoprej podpira sportno prizadevanje v Kamniku po svoji uvidenosti in samo obžaluje nepodno in mestu škodljivo stremljenje vseh, ki so si prizadevali razdvojiti našo javnost pri delovanju v mladim in agilnem sportnem klubu. O raznih časopisnih napadih in grožnjah pa ima naša javnost tako in tako svoje mnenje. Na tak način se gotovo ne podpira našega sportnega delovanja.

Ta lepa krava

daje dobro mleko, katero tvori sestaven del novih Ki-Ki bonbonov.

Poskusite zato vsi mlečne Ki-Ki

PROIZVAJA: UNION, ZAGREB.

A. Jazbinšom na Topolah, hči Amalija je poročena s trgovcem in bivšim oblastnim poslancom Jožetom Tovornikom v Št. Vidu, hči Lenka je poročena z Janezom Požinom pri Rimskih Topolah, a najmlajši sin Jernej je prevzel od staršev domačijo v Dobju. Oba biserna zakonca sta še danes zdrava in hodita vsako nedeljo k svetim opravilom na Prevorje.

Bog daj bisernima poročencema tudi v bodoče zdravja in zadovoljstva do skrajne meje človeškega življenja.

drugim so ukradli tudi nekaj ur in dragocenosti. O njihovi prepredenosti pa najbolj govori sledeči slučaj: Neki stranki so ob priliki tatinskega obiska odnesli tudi nakupovalno knjigo Zadruga drž. uslužbencev. Ker stranka kupuje samo okoli prvega, ni knjige takoj pogrešila; medtem pa so mladiči pridno zahajali v zadrugo z ukradeno knjigo ter kupovali vse vrste dobrot in blaga. Vsi mladi nepridiprivi so iz žalostnih barak, kjer so jih že razmere spravile na opolzko pot. Ta žalostna bivališča bodo postala gotovo leglo bodočega mariborskega kriminala, ker bo ves mladi rod, ki se v njih vzgaja in živi, propadel ne samo telesno, temveč tudi moralno. Tu bi bilo treba energetske pomoči.

za 97.580 Din, kakor je bilo v pogodbi določeno. Živahne kupčije zemljišč so bile na Brezovici in v Berčevem. Baronica Terezija Lazarini v Boštianju pri Grosupljem je 68 kmetom prodala razne parcele v vrednosti od 900 do 2000 Din. Kmetje — agrarni interese ne so zemljo odkupili v smislu zakona o likvidaciji agrarne reforme. Kupna vrednost vseh v okolici kupljenih zemljišč znaša Din 713.444.

Ljubljana-mesto izkazuje malenkostno število kupnih pogodb, namreč devet, toda gre za večje kupnine. Cene stavbnih in drugim parcelam se v splošnem gibljejo od 20 do 150 Din. V kat. občini Gradišče je bilo prodano neko stavbišče v izmeri 1397 kv. metrov za 102.000 Din, v k. o. Kapucinsko predmestje pa je bilo kupljeno zemljišče z 2144 kv. metrov za 162.600 Din. V k. o. šentpetersko predmestje I. del je bil kupljen travnik s 3046 kv. metri za 35.000 Din, v Spodnji Šiški pa travnik s 1248 kv. metri za 25.000 Din. France Kalan je kupil hišo št. 10 na Vidovdanski cesti za Din 83.000, v Tesarski ulici k. o. Karlovske predmestje pa Marija Klemenčič hišo št. 5 za 80.000 Din. Gospa Eliza Hometer je kupila hišo št. 3 v Florjanski ulici za 260.000 Din. Travnik z 968 kv. metri v k. o. Karlovske predmestje je bil prodan za 140.000 Din. Celotna kupna vrednost vseh v Ljubljani prodanih realitet znaša 1.001.600 Din.

Ker smo že ravno pri podpiranju sportnega delovanja, naj še omenimo, da je v neki kazenski zadevi zaradi razžaljenja časti predlagal zastopnik tožeče stranke dr. Dominik Zvokelj poravnavo s tem, da toženec plača SK Kamniku 500 Din. S tem je bila na viteški način in v korist kluba urejena sporna zadeva.

Posnemajte!

Vlomi na Blokah

Bloke, 10. febr.

Po zadnjem vlamu, ki še dozdej ni pojasnjen, v župnišču pri Sv. Trojici, si je vlomilec izbral drugo žrtev, trgovca Fr. Marinca pri Sv. Trojici. Pobrjal je samo »debel« denar — 1500 Din, za drobiž v parah in dinarjih se ni zmenil. Prav gotovo mora biti domačin tudi ta umzič, ker je vedel, kje ima trgovec spravljene denar. Natančno je tudi vedel, kdaj domačin ni doma. Bloška žandarmerija ima težko, a hvaležno nalogo, da pojasni te vlome!

Domžalska postaja oropana

Preteklo soboto je neznan zlikovec obiskal postajo, ko sta bila postajenačelnik in skladiščnik s svojima družinama odsotna. Kot preudaren človek je najprej zagnal v okno kamen, da bi se prepričal, če je slučajno kakšen človek doma. Ker ni bilo nikogar na ogled, je razbil v oknu dve šipi, ga odprl in zlezal v notranjost. To delo je bilo lahko, ker je dotično okno v kotu perona in ni nič zamreženo ter je imel tat vrhu tega celo noč časa. Iz sobe je šel v pisarno ter poiskal ključce od blagajne. Ker ima g. postajenačelnik ključce skrite, je moral biti kakšen dober znanec, ki ve za vse podrobnosti na postaji. Iz male blagajne je odnesel par sto dinarjev, kolikor je bilo pač notri od tistega dne. Čudno pa je, da ni vlomil v glavno blagajno, ker je imel vse ključce v roki. Iz pisarne je odšel v stanovanje. Tu je pretaknil sleherni kot in iztaknil zlatino. Gospodu, gospe in g. hčerki je odnesel zlate ure in razne druge dragocenosti. Čudno pa je, da se ni polastil nobene obleke, ko je imel vsega na razpolago. Obiskal je tudi kuhinjo in vse premetal ter našel tudi denar, ki ga imajo za be- rače. Ko je vse opravil, jo je popihal, odkoder je prišel. Ta vlam je bil takoj naznanjen domžalskim ozornikom, ki so zločinca takoj začeli zasledovati.

— Pri iskanju sledi na kovance naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztreljenja črveva, kar povzroči ugoden občutek ožajanja.

Liublianske vesti:

Nova domača umetnina

Nov ciborij za Irnovsko cerkev

V oknu Nove založbe je razstavljen nov ciborij. Izdelal ga je za Irnovsko cerkev v Ljubljani...

Ciborij brez pokrova je visok 22,5 cm, z dekorativnim pokrovom vred pa 33,5 cm. Zasnovan je na okrogli nogi...

Danes bo stekel tramvaj po vsej krožni progi

Rečeno je bilo sicer, da bo tramvaj stekel okrog po krožni progi že v nedeljo, ker so v četrtek...

Krožna proga so pričeli graditi dne 5. julija 1933 in sicer v smeri od šentpeterske cerkve proti Glečevici...

Davčni zavezanci v Ljubljani

Mestna občina je po novem zakonu o neposrednih davkih obvezana, da vsako leto popiše vse ljubljanske davčne zavezance...

Letošnji predpust. Paradokso za naš čas in za razmere je, da so ljudje sredi najhujših skrbi...

Regulacija Ljubljance. Poročali smo že, da se I. licitacija za oddajo del pri ureditvi Ljubljance...

Ureditev Grajske planote. Lani je mestna vrtnarija pričela preurejati Grad po načrtih mojstra Plečnika...

Odpust iz državljanstva. Policijska uprava objavlja, da je 17. novembra 1893 v Ljubljani rojeni...

Januarja plačane sodne takse. Pri ljubljanskem okrajnem sodišču so stranke za razne sporne in nesporne zadeve...

Večje dražbe v marcu. Na dnevnem redu izvršnega oddelka pri ljubljanskem okrajnem sodišču so tri večje dražbe...

Dve nesreči na poledenelih tleh. France Mašič, 48-letni svetilničar drž. železnice, je včeraj zjutraj šel z doma na Izanki...

Tramvaj se je prevrnil. Pod tem naslovom je »Ponedeljski Slovenec« objavil poročilo o tramvajski nezgodi v Gradišču...

100 dinarjev je daroval neimenovan dobrotnik za onemoglega starika in ranotako stariko preko naše uprave...

Naznanila

Liubljana. I G. prof. Fr. Koblar, ugledni gledališki kritik, bo govoril v soboto, 17. t. m. pred slavnostno predstavo...

Mariborske vesti:

Stavka...

Pred dobrim mesecem se je pričel obrat nove tkalnice Mariborske tekstilne d. d. v Melju, ki je last g. Mautnerja...

Obletnica kronanja Njegove Svetosti papeža Pija XI., se je proslavila včeraj v stolnici. Prezviseveni knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič je opravil ob 8 pontifikalno sv. mašo...

Smrt vzorne mladenke. Po kruti, neozdravljivi bolezni je umrla v splošni bolnišnici mlada učiteljska kandidatinja Franciška Lesar, stara komaj 20 let...

Srebrno poroko je obhajal v krogu svojih dragih policijski nadzornik g. Srečo Saksida, s svojo soprogo gospo Franjo...

Poročila sta se včeraj v tukajšnji baziliki Matera Milosti g. Maks Jančar, sin gospe Jančarjeve, lastnice hotela »Pri zamorcu« v Gosposki ulici...

Delitev mariborske davčne uprave. Kakor smo že poročali, se razdeli sedanjih okoliš davčne uprave v Mariboru na dva dela...

100 dinarjev je daroval neimenovan dobrotnik za onemoglega starika in ranotako stariko preko naše uprave...

Na sanah v smrt. Tragična smrtna nesreča se je pripetila v St. Ilju ter hudo prizadela družino običnega tajnika g. Swatjaja...

Celje

Koncert pevskega društva »Celjski Zvon«. Za koncert, ki ga priredi v nedeljo popoldne v veliki dvorani Ljudske posojilnice...

Maistrovi borec iz Celja in okolice se pozivajo, da se udeležijo informativnega sestanka v nedeljo, dne 18. t. m. ob 5 dopoldne...

Drugi kraji

Ptuj. Podružnica vinarški zadruge v Ptujju ima v nedeljo, 18. t. m. ob 9 svoj redni občni zbor...

Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu. Gunduličeva ulica 29 priredi v sredo, 14. t. m. društveni sestanek s predavanjem g. vseučiliškega prof. dr. Petra Zarnika...

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama. Začetek ob 20. Torek, 13. februarja: ob 21 »Charleyeva tet«. Izven. Znižane cene. Sreda, 14. febr.: »Gospodična«. Red C.

niš drugega. Dobili smo od stavkajočih naslednja pojasnila: Vsi tkalci so bili zaposleni v drugih mariborskih podjetjih ter imajo za seboj že najmanj 3 letno prakso...

šel čakati na kolodvor ter je vzel s seboj žani. Ker pa staršev ni bilo, se je vrnil preko visečih polj in travnikov proti domu...

Zalosten zaključek vesele avtomobilske vožnje. Stanovalec zgornjega dela Trga Svobode je včeraj okoli pol 4 zjutraj vrgel iz sna silovit tresk in sledeči mu obupni klici na pomoč...

Golobčki so padali z neba, sicer ne pečeni, vendar pa čisto pravi in sicer v soboto popoldne in včeraj popoldne pred palačo Mestne branilnice...

Napredovanje v državni službi. G. dr. Karel Zelenik, profesor na celjski realni gimnaziji, je napredoval v IV. skupino, 2. stopnjo.

Smrtna kosa. Na Lavi 29 je umrla v visoki starosti 89 let gospa Bauman Konstanca, zasebnica. Pogreb bo jutri ob 15. — V javni bolnišnici sta umrli: Vivos Anton, 69 let, dinar, nestalnega bivališča...

Poročili so se v tukajšnji opatijski cerkvi: žični tkalec Prezeli Gabrijel in tkalka Glinšek Marija, občinski blagajnik Konjevič Peter in poštna uradnica Raček Ivana...

Brezposelnost še vedno narašča. Kljub lepemu vremenu število brezposelnih še vedno narašča. V zadnjih 10 dneh se je nanovo prijavilo 112 brezposelnih in znaša sedaj število pri celjski elektricitarni Borze dela prijavljenih brezposelnih delovnih moči 906...

Preprogarji, o katerih smo pisali v nedeljski številki, ki so na vse možne načine goljufali po Celju in okolici so se baje razkropili na vse strani Poleč omenjenih dveh primerov je menda nasledlo še več drugih strank.

Lepo delo Mohorjeve knjigovoznice. Danes in jutri bosta v izloženem oknu Mohorjeve knjigarno razstavljena dva izvoda knjige »Naše morice«, ki jo je izdala Mohorjeva družba iz Celja...

Izgubljeni in najdeni dokumenti. Dne 9. februarja je bila nekje v Celju izgubljena domovnica na ime Škorjanc Stanislav, delavec iz Škal. — Dne 11. februarja pa je bila najdena na Cesti na grad usnjata denarnica, v kateri je bila domovnica, krstni list ter več drugih listin, glasečih se na ime Vindiš Janez, Sv. Andraž, ptujski okraj.

S posvetovanja banovinskega sveta

Pogovor o bednostnem skladu

Ljubljana, 12. februarja.

Danes je bil prečitan popravljeni proračun bednostnega sklada. Proračun je od prvotnega predloga povznan za pol milijona dinarjev; višji izdatki pa bi se krili predvsem iz proračunanih višjih dohodkov iz davštine na zaposlitev in pokojnine oseb, ki niso pristojne na ozemlju naše države. Končna slika proračuna bednostnega sklada za leto 1934-35 je naslednja:

Izdatki. Za mezde in živila pri izvrševanju javnih del 2.700.000 Din; za zaposlitev višje kvalificiranih brezposelnih 650.000 Din; prispevek fondu za elementarne neizhode in druge uleme 500.000 D.; za prehrano onemoglih, brezposelnih in njihovih družin, skrb za otroke 900.000 Din in prispevek k vzdrževanju javnih kuhinj in humanitarnih institucij 450.000 Din. Skupno bi znašali vsi izdatki Din 5.200.000.

Dohodki bednostnega sklada bi bili po novem predlogu: izredna davščina delojemalcev in delodajalcev 2.750.000 Din; izredna davščina na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov in na čisti dohodek obratov, nastalih v prvi skupini čl. 42 zakona o neposrednih davkih 1.300.000 Din; izredna davščina na tantilime, sejnine Din 150.000 in davščina na zaposlitev in pokojnine vseh, ki niso pristojne na ozemlju kraljevine Jugoslavije 1.000.000 Din. Skupno znašajo dohodki 5.200.000 Din.

Zevnik (Kamniška) govori o raznih cestnih zadevah svojdela okraja in o regulaciji Bistrice. Ban dr. Marušič pojasnjuje, zakaj nekateri delavci pri javnih delih še niso dobili svojih mezd, za katera so dela že izvršili. Država dolguje banovini iz petdesetmilijonskega fonda za javna dela znesek 2 milijona Din za mezde. Če posamezni okrajni odbori še niso plačali delavcev, jih bodo pač morali iz lastnih ali banovinskih sredstev, ako ne poravnata država svojih obveznosti. Te mezde bodo morale biti na izplačane iz bednostnega sklada. Ban je obljubil, da se bo Kamniška Bistrica že za leto 1934-35 za vsaj regulirala.

Arko Krulci in Tavčar so govorili o tem, da se sredstva iz bednostnega sklada ne uporabljajo v nekaterih okrajih za povrnitev škode po elementarnih neizhodih, namesto za nameravana javna dela. S tem so prizadeli okrajni pripravniki.

Ban dr. Marušič in podban dr. Pirkmaier pojasnjujeta, da se iz bednostnega sklada izvršujejo predvsem najbolj javna dela, tudi če je potrebna po teh delih nastala s povodnostjo. Predvsem pa je bednostni sklad namenjen izplačilu mezd in živil.

Obravnava o dohodkih

O dohodkih v proračunu poroča načelnik dr. Orel. Povišanje izdatkov, ki je bilo odobreno v obravnavi o izdatkih, znaša 1.327.000 Din. S prenosom davštine na zaposlitev tujcev iz rednega proračuna v bednostni sklad se je odmanjkal zvišal na 2.327.000 Din. Na drugi strani pa je v rednem proračunu vnesena postavka dohodki 1.000.000 Din iz davštine na izboljšanje vojnih sil. Novo nastali primanjkljaj bi se kril iz novo predlagane

25% banovinske doklade na državni davek na porabo luksuznih predmetov. Ta državni davek je v naši banovini vrgel 6.763.000 Din letno in bi banovinska doklada torej vrgla letno 1.600.000 do Din 1.700.000. Ostanek kritja bi izviral iz linearnega povišanja posameznih dohodkov, oziroma z znižanjem ali s črtanjem manj potrebnih izdatkov.

Doklada k državnim neposrednim davkom bi vrgla 48 milijonov Din ali 54% vsega proračuna, alkoholne trošarine 10 milijonov Din itd. Glede državne dotacije izraza načelnik dr. Orel svoj pesimizem, ker kljub posredovanju in prošnjam država dosedaj še ni izplačala dosedanjih dolžnih zaostankov na dotacijah.

Lani je do 1. januarja vrgla doklada na državne davke od proračunanih 45 milijonov nekaj nad 35 milijonov ali okrog 74%. Ker sta še dva meseca, to je januar in februar, je donos doklad za banovino zadovoljiv.

Prvi je nato govoril Albin Prepeluh. Plediral je najprej za gospodarski sporazum z Italijo, od katere bi imela zlasti Slovenija mnogo koristi. Protestiral je proti bakli, češ, da je Slovenija bogata dežela. Kritiziral je posamezne postavke med dohodki, kakor doklade, takse na premož, bencin in sečno gozdov itd. Dalje naj se obdavišjo rente in stanarine, ki so nad zlato pariteto. Zahteval je tudi povišanje davka na kino in na izenačenje ribjskih in lovskih taks. Nadalje je izvajal: (Nekateri člani banovinskega sveta pritrjujejo s ploskanjem.)

Ban dr. Marušič izjavlja, da ni dvoma, da je ves banovinski svet soglasen v želji po izvedbi samouprave, nato pa pojasnjuje, da nekaterih davščin ni mogoče odpraviti in tudi ni mogoče uvesti drugih davščin.

Govorili so nato še Obersnel, Sajevic, Vidmar, Krulci in drugi.

Člani banskega sveta so se nocoj udeležili na povabilo g. bana družabnega sestanka v Kazini, na katerega je prišel tudi minister brez listnice g. dr. Kramer. Zasedanje se jutri nadaljuje.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE DOČUTIM

Radioaktivna rogaška slatina je priljubena radi svojega neustiljivega in činega ukusa in vsled velike množine učinkovitih zdravilnih snovi, ki jih ima v sebi.

V rogaški slatinici je nekaj božanskega Ozdravila me je, ko so odrekla že vsa druga zdravila. Tako nam piše ozdravljenec, ki je dolgo bočel na prebavnih organih. Kdor redno pije radioaktivno rogaško slatino, ne ožna boleznim in nadlog staranja, temveč je še v poznih starostih čist in svež. Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (kolonj). Telef. 39-43

Koledar

Torek, 13. februarja: Pust. Katarina Rižijska, devica. Gregorij II., papež; Benigen.

Noči grobovi

V Kamniku v Novem trgu je v nedeljo dopoldne v starosti 29 let umrla gospa Fanči Gjurina, roj. Jereb, soproga brivskega mojstra g. Martina Gjurina na Glavnem trgu. Za dobro mamico žalujeta dva nedolžna otročička in hudo prizadeti soprog. Pokopali so jo v ponedeljek popoldne ob veliki udeležbi občinstva. Pokoj njeni duši, žalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

Promoviran je bil v Inomstvu za doktorja vsega zdravilstva g. Robert Kukovec, sin predsednika mariborske Ljudske univerze inž. Kukovca. Mladi doktor, ki je dovršil študij jedva star 23 let, je znan tudi kot aktiven športnik, ki se udeležuje na raznih športnih področjih. Naše iskrene čestitke.

Odvetniški izpit je napravil pred ljubljanskim apelacijskem sodiščem odvetniški kandidat g. Ciro Kocmur iz Maribora. Pristržno čestitamo!

Juridična fakulteta ljubljanske univerze je doživela minuli petek (9. febr.) pravo čudo: vsi 3 kandidati so napravili pravno-zgodovinski državni izpit z odliko iz vseh predmetov: So to: g. Petriček iz Celja, g. Fischinger in gđ. Jenko Valentina, oha iz Ljubljane. Predsednik izpitne komisije g. prof. dr. Krek je vsem trem pristržno čestital s pripombo: »Le tako naprejte!

S sodišča. Sodnik Fran Orožen, ki je bil doslej dodeljen okrajnemu sodišču v Ljubljani kot kazenski sodnik je namesto pokojnega sodnika g. Koršiča dodeljen k kazenskemu oddelku okrajnega sodišča v Ljubljani. Njegove posle bo prevzel sodnik dr. Jakob Sveti, ki je prestavljen v Ljubljano od okrajnega sodišča v Starem gradu na otoku Hvaru.

Poročil so se na Brezjah g. Smolaj Franc, poslovodja mlekarske zadruge v Naklem, z gđ. Tončko A. idovec, poslovodkinjo konzumnega oddelka iste zadruge. Iskreno čestitamo!

Ostale vesti

V Krškem kradel, v Mariboru sedl. Po odgonu je prizajal pod varnim spremetvom iz Avstrije 31-letni zidar Rodman Jožef iz Vidma pri Krškem. Avstrijske oblasti so ga izgnale radi brezposelnosti in vlačugarstva. Na mariborski policiji so mu pretinali obisti ter ugotovili, da so dobili v nest vlomilca v krško bolnišnico, ki je oplenil 11. novembra lanskega leta kuhinjsko shrambo ter odnesel čeber s 30 kilogrami masti, razno posodo itd., in napravil 1343 Din škode. Policija je Rodmana oddala sodišču.

Fantovski vreten. Na pustno nedeljo zvečer so fantje rajali v Cerknici v neki gostilni. Prišlo je do rešena, pri katerem je bil mizarški pomočnik Jože Boršnik iz Dolene vasi udarjen po glavi in po telesu. Njegove poškodbe so sicer hujše narave, toda ne nevarne. Sprejet je bil včeraj v ljubljansko bolnišnico. Ogenj v železniški delavnici. V železniški delavnici pri Velikem Bečkercu je te dni zvečer okrog 7 izbruhnil ogenj, ki je v nekaj trenotkih zajel vse zgradbo. V času, ko je požar nastal, ni bilo v delavnici nikogar razen služ-

bujočega inženjera in vratarja. Takoj je zadonel plat zvona, nakar so od vseh strani prihiteli požarne brambe, policija, žandarmerija in vojska. Treba je bilo rešiti vagon, ki so bili v delavnici na popravilu. Poleg tega je bilo v nevarnosti več sodov bencina in drugih eksplozivov, katere so gasili z velikim naporom in v nevarnosti za življenje spravili na varno. Pred gorečo delavnico so se zbrale tudi družine delavcev, ki so zaposleni v delavnici. Mnoge matere so jokale na glas zaradi tega, ker bodo njih možje za precej časa izgubili delo. V delavnici je zaposlenih 1200 delavcev. Požar delavnice je trajal do polnoči. Škoda, o kateri so prvotno mislili, da bo šla v več milijonov, ne presega pol milijona dinarjev. Pogorel je samo oddelek za popravilo vagonov, v katerem je bilo zaposlenih 200 delavcev.

Pri bolečinah v želodcu in črevih ter prebavnih navaja uporaba naravne »Franz-Josef« grenchice prebavila k rednemu delovanju in s tem olajša prehod hranil v kri. Zdravniška strokovna mnenja podpirajo, da se je pokazala »Franz-Josef« voda posebno koristno pri ljudeh, ki se premalo gibljejo.

Zverinski umor 87 letne starke. V soboto je bil v Dubrovniku izvršen strahovit zločin, kakršnega tam že ne pomnijo zlepa. V njeni hiši so našli zaklano 87 letno staro Jelo Kristič, ki je v soboto ravno praznovala 87 letnico svojega rojstva. Starika je imela prerezan vrat pod brado, in sicer z ostrim nožem. Vse dragocenosti — oni, ki so stariko poznali, pravijo, da jih je imela precej — so izgubila. Značilno je, da je bil na stariko poskušen napad že pred 14 dnevi. Tedaj pa je klicala na pomoč in priklecala sveda, ki je parkrat ustrelil iz puške in pregal napadalca. Na lice mesta je takoj prišla komisija in začela energično s preiskavo. Že čez nekaj ur je nekdo opozoril stražnika, da je videl v bližnji policijske hiše nekega sumljivega človeka, ki se je potihem z nekom razgovarjal. Policija je tega človeka takoj našla in ga aretirala. Je to komaj 21 letni Dusan Vujović. Vujović se je spocetka na vse načine izvijal in dokazoval svoj alibi, toda pri hišni preiskavi so našli pri njem stare avstrijske bankovce, ki so bili krvavi. Poleg tega pa so tudi na njegovi obleki našli krvave madeže in tudi njegov nož je bil krvav. Sprito teh skoraj neizpodbitnih indicij se je Vujović udal in zločin v celoti priznal. Pravi, da se je odločil za umor starke, ker je slišal pred 14 dnevi, ko je bil na stariko izvršen prvi napad, da ima ta mnogo denarja. Vso noč je oprezoval okrog njene hiše. Zjutraj ob 9 je šla starika v hišo. Takoj je šel za njo. Ko ga je starika opazila, kaj hoče, je potegnil nož in zaklical, naj mu da denar. Starika je začela klicati na pomoč, toda Vujović jo je takoj zarrabil za glavo in ji porinil nož v grlo. Starika je padla na tla. Ko je Vujović videl, da se še giblje, jo je še dvakrat zabodel z nožem v vrat, tako da ji je prerezal vse žile in sapnik do kosti. Nato je opral nož in preiskal vso hišo. Vzel je okrog 2000 avstrijskih nežigosanih bankovcev po 20, 50 in 100 kron, misleč, da predstavljajo kakšno vrednost. Poleg tega je pobral ves nakit, kar mu ga je prišlo pod roko in že mrtvi starici iztrgal iz ušes ušane. Po izvršenem zločinu se je napotil v mesto, kjer se je ves čas sukal okrog polletjskega poslopja in opazoval kretanje policije. To ga je pokopalo.

Banja Luka—Split, najkrajša avtobusna zveza z morjem. Neko banjaluško avtobusno podjetje namerava začeti s prometom na cesti Banja Luka—Livno s priključkom na avtobus, ki vozi odtoč v Split. To bi bila najkrajša vez Bosanske Krajine z morjem.

Po treh tednih zakona se smrtno ponesrečita. V Krkojevih pri Sanskem Moetu se je zgodila velika nesreča. Katico Maričič so našli zjutraj mrtvo v postelji, zastrupljeno s plinom. Zvečer je zakurila in naložila na ogenj premož. Pončič so se začeli razvijati strupeni plini, ki so povzročili smrt mlade žene. Njen mož Joso se je rešil. Poročena sta bila šele tri tedne.

Pri odelceletosti zbruja redna zdravilna uporaba naravne »Franz-Josef« grenchice jako delovanje hrvesna in dela teko vitko.

Vsakogar in povsod lahko doletijo nesreče! Zato mora biti v delavnicah, šolah, gosposinjstvu, avtomobilu in povsod, kjer so mogoče nesreče, pripravljen »Fitonin«, preizkušeno zdravilo za rane. — Steklenica 30 Din v drogerijah. Po povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjigo št. 15 pošlje brezplačno Fiton, dr. s. o. j., Zagreb 1-78.

Zelo važen del vaše toaletne higijene ust. Ne pozabite, da vam nudijo izven hiše najboljšo pomoč Dr. Wanderja ANACOT PASTILE.

Ptuj

Okrajni cestni odbor v Ptujju je sklenil pobirati za pokritje primanjkljaja k letošnjemu proračunu 10% cestno doklado in sicer za vse neposredne dokladam podvržene državne davke. Pri tožbe zoper ta sklep so dopustne nadalje do dne 17. februarja ter se vlagajo pismeno ali ustmeno pri okrajnem cestnem odboru v Ptujju.

Občinske volitve v Sloveniji vasi je upravno sodišče v Celju radi nepravilnosti, ki so se dogajale pri volitvah, razveljavilo.

Začlensko društvo v Ptujju je imelo te dni svoj redni občni zbor v gostilni »Pri postji«. Na zboru, ki je bil prav dobro obiskan, se je sklenilo spremeniti naslov društva v »Društvo za reio čistiokovne perutnine, kunccev in drugih malih živali«. Članarina se določa na 2 Din mesečno, pristopnina pa na 5 Din. Izvoljen je bil nov odbor, katerega predseduje Rudolf Erleac.

Aretiran je bil 29-letni brezposeln delavec Marko Pernek iz Brezovske gore na Hrvaškem, ker je ukradel finančnemu predstniku Farašinu razno obleko in perilo v vrednosti 1.000 Din. Pernek tatvino priznava z odgovarjanja pa se z brezposelnostjo. Izročili so ga sodišču.

Pozvedovanja

Izgubila sem usnjato denarnico z večjo vsoto denarja od Metelkove ulice do bolnišnice. Poštenega najditelja lepo prosim naj odda proti nagradi v Metelkovi ulici št. 3.

Uboga služkinja je zgubila v nedeljo pri stolnici do 100 Din drobiža povezanega v rutiči. Pošten najditelj naj odda v naši upravi prilitlje, levo.

Sport

Veslovansko smuč. prvenstvo v Zakopaneh

O izbornem uspehu v slalomu, kjer je dosegel naš Heim iz Jesenic prvo mesto, smo že poročali v našem nedeljskem listu. Obenem pa tudi korigiramo isto poročilo, ker v alpski kombinaciji (smuk in slalom) ni bil Heim na prvem mestu, temveč Čeh Kraus; Heim se je v tej kombinaciji plasiral na 4. mesto.

V teku na 18 km se je prijavilo 154 tekmovalcev; tekmovalo jih je 112, na cilj jih je došlo pa 91. Zmagal je Čehoslovak Musil s časom 1:36.24. Naš Smolej se je plasiral na 7. mesto s časom 1:39.56, Janša pa na 10. s časom 1:41.54.

Iz poročila, ki smo ga prejeli od poročevalca iz Zakopan, je posneti, da se je vršil smuk s sedla pod Kasprovim vrhom na poljsko-češki meji. Proga je bila lepo speljana, vendar je bila vsled velike udeležbe tekmovalcev prece razrita. Višinska razlika je znašala 650 m. Vreme je bilo krasno, toda vetrovno. Naši so odstartali v krasnem stilu in dokaj junaško. V celnem zamanjemo 3 padce pri 4 tekmovalcih, kar je bilo pri drugih narodih brez dvoma več.

Med našimi je tudi startal poleg Jakopiča g. Mušič, ki se je na predvečer pripeljal v Zakopane. Jakopič si je pri prvem strnem smuku zlomil smučko.

Slalom tekma za prvenstvo MZSB

SPD Celje razpisuje podvezno prvenstvo v slalomu za leto 1934 na dan 18. febr. pri Celjski koči. Tekmovanje se bo vršilo po pravilniku JZSZ. Start je dovoljen vsem verificiranim članom MZSP, izven konkurence vsem drugim smučarjem. V konkurenci prejmejo prvi trije častna darila, prav tako je določeno darilo za prvaka izven konkurence. Vsak tekmovallec (izvzeti so le verificirani) se mora prijaviti s predpisano zvezno prijavnico Savinjski podružnici SPD v Celju do 17. t. m. ali pa v Celjski koči pred zbranjem. Prijavnina znaša 10 Din, izven konkurence 20 Din. Zrebanje bo 18. t. m. točno ob 9.30 v Celjski koči, start točno ob 10.30. Objava uspeha pol ure po zaključku tekme. — Opomba: Proga prekrmarijo tekmovalci dvakrat; kdor pri prvem teku ne doseže določenega časa, izpade iz nadaljnega tekmovanja. V Celjski koči je le omejeno število ležišč, zato se udeležencem priporoča, da pronočijo v Celju, ali pa da pridejo z jutranjimi vlaki. Iz mesta je kraj tekme oddaljen uro in pol.

S. S. Hrija. Današnja načelstvena seja od pade.

Razpis. Smučski odsek SPD Zagorje razpisuje za nedeljo 18. februarja medklubske smučke tekme za prvenstvo Zasavja 1934, ki so odprte za vse verificirane člame klubov, ki so včlanjeni v JZSS. Proga: 18 km. Start ob 8 zjutraj v Zagorju, cilj v Zagorju. Nagrade: Prvo plasirani prejme moderno gravirano uro (darilo dr. Slavka Gruma), diploma in naslov »Smučki prvak Zasavja 1934«; drugi srebrno plaketo, tretji bronasto plaketo in oba diplom, četrti in peti diplom. Prvo plasirani tekmovalci Zasavskega kluba prejme poleg diplome tudi zlato plaketo. — Tekmuje se po pravilniku JZSZ ter vsak na lastno odgovornost. Prijavnina je 10 Din, ki se vplača pri vpisu. Prijavnico je poslati do 16. febr. v roke L. Mrnuba. Naknadna prijava je dvojnica. Vsak tekmovallec mora biti 10 minut prejje na startu. Razglasitev rezultatov in razdelitev diplom in nagrad takoj po končani tekmi v Sokolskem domu.

Nov smučarski klub, ki so ga krsili z imenom »smučarski klub Polze« je bil ustanovljen preteklo nedeljo v Višnji gori, ki ima predvsem to nalogo, da poskrbi, da se zgradi sredi teh smučskih terenov smučarski dom in pa, da se organizirano usmerijo vedno gostejše vrste smučarjev v prelepo Dolenjko. Izvoljen je bil takoj odbor s predsednikom Ivanom Pakizem, tajnikom Janko Gnezdo in blaginikom Franjo Dubrovčičem na čelu. Želimo novemu klubu obilo uspeha in pa, da bi bila nova smučarska postojanka čimprej pod streho.

SK Korotan — smučarska sekcija. V nedeljo, 11. t. m. so se vršile tekme za prvenstvo kluba in to za seniore. Poleg klubovih funkcijonarjev je tekmi priostvoval tudi g. dr. Kubelj kot delegat ljubljanske zimskosportne podzveze. Nastopilo je 9 seniorev in 12 juniorjev. Juniorji so imeli 9 km dolgo progo z višinsko razliko cirka 100 m. Proga je bila zlasti radi toplega vremena precej težavna. Borba je bila ostra, o čemur pričajo rezultati. Prvak juniorjev je postal Blažnik Franc s časom 1:23.02. Za njim so se plasirali kot drugi Selle Karl s časom 1:24.26, tretji je bil Češnovar J. 1:25.30, četrti Rudolf Anton s časom 1:26.53 itd.

Prvak je dobil častno diplomu, stekleno vazo, darilo trvdke Kollmann, drugi je prejel smučki, darilo g. Potrebujca, kolarja na Vrhniki.

Prvenstvo seniorev je bilo razveljavljeno, ker so neki zlikovci na dobršem delu proge uničili markacije in tako onemogočili tekmovalce. Prireditev je pokazala, da ima sekcija včlanjene sveže, mlade moči, ki bodo sčasoma lahko uspešno zastopali klubove barve tudi v večjih medklubskih prireditvah.

Letni redni občni zbor SK Mure v Murski Soboti se vrši z običajnim dnevnim redom, dne 7. marca 1934 ob 20 v klubovem lokal. (Posebna soba gostilne Turki).

Hugo Meisl pride koncem februarja v Belgrad, kjer bo imel s pomočjo nogometnih filmov več predavanj. Meisl je bil avstrijski zvezni kapitan avstrijske nogometne zveze, ki je ustvaril čudoviti »Wunderteam«.

FOTOAPARATE

svetovnih tvrdi Zeiss-Ikon // Rodenstock // Voigtlander // Welta // Certo Ltd Ltd // ima vedno v zalogi

FOTOTROGOVINA JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE

v Ljubljani // Miklošičeva cesta 5

48 kg saharina pod vagonom

Maribor, 12. februarja.

V nedeljo je bil črni dan za neznan tihotapec. Nič manj kot 48 kg saharina je padlo obnejnim organom v roke. Sladko robo so skušali dosedaj neznan tihotapec spraviti preko meje pod vagoni osebnega avstrijskega vlaka in sicer v dveh zavojih, ki sta bila skrita vsak zase pod drugim vagonom na oseh Bila pa je nesreča vmes, da se je en zavoj med potjo toliko premaknil, da je nekoliko zdrsil čez rob ter ga je zagledalo ostro oko finančnega stražnika pri pregledu vlaka na šentiljski postaji. Zavoj so sneli izpod vagona, nato pa telefonično obvestili o najdbi mariborsko carinarico, ki je po prihodu vlaka odredila ponoven najstrožji pregled. In res so našli še drug zavoj s 24 kilogrami. Če se računa povprečna cena saharina 500 dinarjev za kilogram, so tihotapec občutno prizadeli. Pa so kljub temu še imeli srečo, da jih niso izsledili, kajti carinska globa znaša za vsak utihotapljen kilogram saharina približno 30.000 Din — za 48 kg potemtakem svojih Din 1.440.000!

Novice iz Jurkloštra

Pretekli petek, 9. t. m. je zmrazil na Redneških travnikih blizu Jurkloštra 82-letni prevzitar Vincenc Slogani iz Podgorice, župnjak Zabukovje. Namenjen je bil k svoji hčeri Mariji, omoženi Trupej na Njivice. Našli so ga v soboto zjutraj mrtvega v snegu delavci, ki so šli sekati les v državinske gozdove. Pokopali so ga v Jurkloštru.

Nogo si je zlomila 60-letna vdova Helena Ravtar iz Globokega. Nesla je poln koš krme in padla na poledeneli poti.

Naše gasilno društvo je priredilo pustno nedeljo šaljivo igro v šoli in veselico pri gospej Kemerjevi v korist gasilnega orodja. Igra in veselica sta dobro uspeli.

Jugoslovanska knjigarna

priporoča sledeče knjige:

- Berghoff: Der ganze Christ. Pridige za nedelje in praznike cerkvenega leta na podlagi evagelijev. 247 strani. Nevezano 64 Din.
- Büchli: Erziehung und Übernatur. 95 strani. Nevezano 60 Din.
- Csaba: Was ein heranwachsendes Mädchen wissen muss. 124 strani. Nevez. 34 Din.
- Engel: Christus vor seinen Richtern. Sedem novih postnih pridig. 93 strani. Nevezano 36 Din.
- Gerely: Wege des Mädchens von heute. 220 strani. Nevezano 56 strani.
- Gmelch: Seelenbrot. Pridige, nagovori in predavanja. 212 strani. Nevezano 88 Din.
- Hülmeier: Christus unser Friede. Nove postne pridige. 164 strani. Nevezano 72 Din.
- Koch: Die Glaubenslehre nach dem Katechismus in Kurzpredigten. 211 strani. Nevezano 66 Din.
- Lanz: Das Reich Gottes. Nove postne pridige. 63 strani. Nevezano 22 Din.
- Pflegler: Heilige Bildung. Misli o bistvu in poti krščanske popolnosti. 178 strani. Nevezano 58 Din.
- Svoboda: Predigten zur Zeit. 168 strani. Nevezano 64 Din.

Pust v Nicli.

Možgani središče elektro-magnetičnih Ruski učenjak odkril „možganske valove“ nihajev

Italijanski strokovni časopis »Giornale di psichiatria e neurologia« v Rimu prinaša jako zanimivo poročilo o delu milanskega laboratorija prof. Cazzamali. Ta znanstvenik opazuje že osmo leto »možganske valove«, t. j. žarke, ki jih odajajo človeški možgani v trenutkih aktivnega psihičnega delovanja. Predhodnik italijanskega neurologa je bil Rus, prof. Lazarev, ki je kot prvi predvajal leta 1923 te valove petrograjski akademiji. Domneval je že takrat, da jih izžareva osrednje možgansko živčevje ter da imajo možganski valovi v številnih elektromagnetičnih razporednicah do 3000 m dolžine. Prof. Lazarev se je posluževal pri opazovanju samo preprostega detektorja, navadne kovinske igle pod steklenim pokrovom. Njeni nihljaji so kazali napetost delovanja možganov poleg stoječega človeka. Prof. Cazzamali, ki je obnovil delo ruskega predhodnika, si je dal postaviti neprodorno uto, znotraj opaženo s kovino, z okencem za hrano, s posteljo, mizo in stolom v notranjosti. V kotu so bili nameščeni detektorji za sprejem valov z dolžino od 4 do 4000 m. Opazovan

človek je po več tednov stanoval v kabini, neprodorni za zunanje žarke. Vsi nihljaji, ki jih je beležil aparat v kabini, so izvirali edino od opazovanca. Prof. Cazzamali zatrjuje in dokazuje s fotografijami, da je vedno opazil in skrbno zabeležil možgansko izžarevanje. Opazovana, za hipnozo jako dovzetna osebnost, je večkrat šla v kabino v magnetičnem spancu, in prof. Cazzamali je na ta način narekoval različne slike in podobe. Med tem so opazovali asistenti registracijsko aparaturo ki je bila vezana na detektor v kabini in s pomočjo filmskega traka beležila najmanjše gibanje kazalcev. Omenjen ruski strokovni list je objavil vrsto sličnih »oscilogramov«, ki dokazujejo, da res postanejo delujoči možgani središče elektromagnetičnih nihljajev. Dokler je opazovana osebnost samo spala, ima oscilogram obliko navadne ravne črte. A čim je dobival spalec v hipnozi predstavo o katerikoli podobi ali misli, takoj se je vedno spreminjala ravna črta v valovito. Te spremembe so sled po možganih oddanih in na filmu zabeleženih valov.

Indijanec — bodoči predsednik Kolumbije?

Iz Bogote v Kolumbiji poročajo, da je komunistična stranka Kolumbije postavila za kandidata pri predsedniških volitvah nenavadno osebnost. To je Indijanec Eutiquio Timote, ki se bo postavil po robu dr. Alfonsu Lopezu, liberalnemu kandidatu za najvišje mesto v državi. Timote je potomec indijanskega plemena Piajo, ki se je naselilo v v okraju Tolima. To je bilo edino plemo v Kolumbiji, ki ga Spanci za časa osvobodilnih bojev niso mogli zavzeti. Šele l. 1605 se je slavnemu vojskovedcu Juanu de Borja posrečilo premagati junaške Indijance, ki so se borili za svobodo. Juan de Borja je plemo Piajo skoro izstrelil. Timote ima kot potomec tega slavnega rodu velik vpliv na domače ljudstvo, ki živi v okrajih Tolima, Ortega, Hujila, Cauca in Comisaria del Cauca. Indijanci iz Coyaine in Silvie priznavajo Timote za svojega glavarja. Timote je že mnogo dobrega storil za indijansko ljudstvo. Prišel je ustanovljati šole in gojiti indijanski jezik. Politična oblastva mu delajo vsemogoče ovire. To svoje delo je začel l. 1919. Prepričan je, da se mu bo posrečilo priboriti svojemu ljudstvu vse pravice. Organiziral je tudi kmetijske sindikate. Svojo organizacijo je naslonil na evropske organizacijske sisteme. Timote dela na to, da bi pritegnil svoje ljudstvo k političnemu sodelovanju. V zadnjem času je Timote pristopil v komunistično stranko. Zankrat ni verjetno, da bi zmagal pri predsedniških volitvah, gotovo pa je, da je postal že nevaren tekmeec konservativnim politikom.

Komunistični naval na mobilno gardo

Napet prizor med komunističnimi demonstracijami v Parizu. Komunisti napadajo mobilno gardo.

Po krvavih dogodkih 6. februarja so se demonstracije v Parizu v manjšem obsegu ponovile. Razgrajati so začeli posebno komunistično »mobilno gardo« je zaprla dohode k Elizejski palači, kjer stanuje predsednik republike. — Na desni: demonstranti so odprli vodovodne ventile na bulvarih, da bi bila smečnjava večja.

Kulturno delo benediktincev na Koreji

Apostolski vikar iz misijonskega okrožja Wonsan na Koreji škof Bonifacij Sauer je bil na svoji poti v domovino sprejet v glavnem mestu Koreje Seoul od japonskega generalnega guvernerja in v Tokiju od samega ministrskega predsednika Sito. Oba visoka dostojanstvenika sta pokazala mnogo razumevanja in naklonjenosti za samostan Tokwon, ki je glavna naselbina benediktincev otilijancev. Glavni razlog, da japonska vlada tudi sicer posveča mnogo pozornosti delu benediktincev, je v tem, ker igra ta samostan važno vlogo v kulturnem življenju Koreje. Japonska vlada si prizadeva, da bi Korejce čim bolj privadila na sistematično delo: tako mora vsaka ljudska šola izobraziti svoje učence v poljedelstvu, v obrti ali trgovini, in sicer ne samo teoretično, temveč tudi praktično. V samostanu Tokwon, kjer delajo po starem benediktinskem pravilu: ora et labora, vidijo Korejci najboljši zgled urejenega dela. V delavnicah, na polju itd. živahno delajo samostanci od zgodnjega jutra do poznega večera. To seveda globoko vpliva na Korejce, o katerih je znano, da telesno delo malo cenijo, tembolj vpliva nanje nenavadno dejstvo, da se Evropci posvečajo telesnemu delu.

Japoncev je vsako leto en milijon več

V teku enega leta se je prebivalstvo Japonske pomnožilo skoraj za en milijon. Tako poroča japonska vlada na podlagi štetja 1. oktobra preteklega leta. Prvega oktobra 1933 je štela Japonska 66.230.600 ljudi. To je 942.600 več kakor prejšnje leto. Uradniki so našli 33.796.400 moških in 33 milij. 442.200 žensk. V mestih stanuje 20.914.800 ljudi, na deželi 46.323.800 ljudi. Število prebivalstva v mestih je naraslo za 1.111.000 v primeri z l. 1932, prebivalstvo na deželi se je zmanjšalo za 168.400. Tokio, glavno mesto Japonske šteje 5 milij. 486.200, Osaka 2.654.000, Kioto 1.026.900 in Nagoya 989.600 ljudi.

Konfucij in francoski poslanci

Uvodničar pariškega lista »Je suis par-tout« razpravlja o denarnih neprilikah francoske vlade in priporoča, naj bi le poiskali nasvet v daljni preteklosti. Navaja ta-le odlomek iz Konfucija: »Vladati, — izvaja kitarjski modrijan, — pomeni ljudstvu nuditi premožnost in dolgo življenje. Premožnost dosežemo z nižjimi davki in varčevanjem. Tako postane ljudstvo bogato. Potem ne bo več težko in usodnih napak. Ta načela bi lahko tvorila vsebino bodočega finančnega zakona, če bi kaj vedeli o Konfuciju oni povprečni meščani, ki zastopajo v parlamentu francosko ljudstvo. Toda gospodje poslanci bodo vprašali: — Kaj? Konfucij? To je seveda zopet klerikalec!«

Vojni minister Petain v francoski karikaturi

Za 60 funtov avtomobil!

Pomislite! za 60 funtov, to je za kakih 27.000 Din krasen avtomobil! Kako bi se ne razburjali evropski trgovci z avtomobili! Za ta denar ponujajo Japonci v južni Afriki lep avtomobil z dve sedežema, moderno opravljen, z električnim starterjem, električno razsvetlavo, z modernimi obroči, s štirikolesno zavoro itd. Japonci ponujajo tudi motorna kolesa za 15 funtov! (funt sterling stane približno 254 dinarjev). Radijski aparati imajo vprav smešno ceno. Japonski agenti izjavljajo, da se upajo postaviti 6-cevne radijske aparate v Durban v južni Afriki za ceno 8 funtov; posamezne cevke, ki so napravljene po najmodernejših evropskih vzorcih, bi prodajali po 12 šilingov in 4 pence za ducat! Od južnoafriškega parlamenta odvdi, ali bo Japonska lahko prodrla s svojim blagom v južno Afriko. Na svoji prvi seji bo zbornica namreč sklepala o vprašanju, ali naj se uvede na Japonsko blago posebna carina in tako ubije japonski dumping. (Če katera država prodaja v inozemstvu blago po nižji ceni kakor v lastni državi, zato da bi lahko konkurirala tujemu blagu, pravimo temu dumping.)

Strojepiski gospodarskega diktatorja se dobro godi

Ameriški dnevniki so izzvali veliko senzacijo s poročilom, da prejema miss Robinson, strojepiska amer. gospodarskega diktatorja generalat Johnsona, nad 5 tisoč dolarjev letne plače, in sicer samo za 200 dolarjev manj kakor Johnson sam. Miss Robinson je nastopila svojo službo pred šestimi meseci z 25 dolarji tedenske plače, a kmalu je napredovala. Zdaj je postala diktatorjeva zaupnica; v njeni pisarni se morajo zglasiti vsi Johnsonovi obiski, Johnson sam je izredno ogorčen, da so izdali poročevalci njegovo uradno skrivnost. Miss Robinson — je rekel — je postala moj prvi namestnik, in razen mene ni v Ameriki nikogar, ki bi toliko vedel o razvoju NRA. Zakaj pišejo potem listi o »strojepisiki«. Vse to je delo naših sovražnikov. Razglašati slične skrivnosti je isto kakor rabiti prepovedane udarce pri boksu.

Aforizmi

Zrtvovanje in uveljavljanje samega sebe sta pola, med katerima niha ustvarjajoče življenje.

Hrepenenje, dati v trenutku z ustvaritvijo večnost, je gonilna vzmet umetniškega ustvarjanja.

Paradoks pesnika: Z istimi besedami, ki označujejo izrazljivo, izraziti neizrazljivo.

Moč in šibkost sta ustvarili svojo lastno etiko.

Človek je bitje, ki se skuša samemu sebi upirati.

Slog je najspodobnejša oblika samoizpovedi. (Arnold Holm.)

»Poljubiš me, samo kadar rabiš denar.«
»Ali te ne poljubim dovoljkrat!«

Tinca, mojega moža trese, poskrbite takoj za posteljno steklenico.

Prav gospa, riziing ali črnino!

Paznik: Vsi delavci nosijo po dve deski, ti pa samo po eno.

Nič endnega gospod, oni so proleni, da bi dvakrat napravili isto pot.

KULTURNI OBZORNİK

Slovenci v češkoslovaški enciklopediji

Prejeli smo: Ottáv slovník naučný, Nové doby. Zv. 104 in 105. — V široko zasnovanem in sodobno zajetem češkoslovaškem leksikonu, ki izhaja pod uredniško roko najvidnejših češkoslovaških kulturnih mož v Ottovi založbi od 1929. leta dalje, so posvečene strani zadnjih šestkov Jugoslaviji in njenim kulturnim vrednotam. Ne bomo se podrobno bavili s celotnim pregledom, ker za to ni prostor v dnevnem listu, le nekaterih sestavkov se bomo doteknili.

Pred nami je izbrano podana zgodovina oseminajstih let, ko se je polagal temelj jugoslovanski državi in dalje politični pregled do leta 1933. Sledi zemljepisni opis Jugoslavije in sicer s stališča orografije, narodopisja, gospodarstva (poljedelstvo, rudniki in druga prirodna bogastva, industrija, trgovina, promet itd.) in notranjega državnega sestava (vojaštvo, nar. prosveta, šolstvo vseh vrst in razni kulturni zavodi). Do tu je razporejen pregled na podlagi državne skupnosti, v literaturi in ostalih vejah umetnosti pa so sestavljeni pregledi več ali manj na bazi treh samobitno zgrajenih kultur.

Pregled slovenske književnosti je napisal naš rojak, znani posredovalec slovenske kulture med Čehoslovaki, dr. Oton Berkopec. Je to kratak, skoro bi rekli, sumarično zgoščen prerez slovenske književne tvorčnosti od moderne do danes. Sestavek je razdeljen v pesništvo, prozo, dramo, kritiko, revije in časopise ter bibliografijo. Seveda je bila radi kratkosti nemogoča tipična oznaka posameznikov, razen vodilnih osebnosti, vendar more dobiti sleherni Čeh prilično popolno sliko slovenskih književnikov. V nekaterih drobnejših podatkih pa se čuti, da živi avtor izven svoje domovine (sotrudniki Ljubljanske zbornice; posebej Fr. Albrecht njegov urednik? Na drugi strani pa avtor ve za Sodobnost). Nekatero osebnosti (Župančič, Cankar, Finžgar, Sardenko) so v kratkih besedah dovolj označene, druge (n. pr. Prežljak, vsaj eno njegovo delo bi moral imenovati) manj. Ob Majconu in Remcu bi moral stati Velikonja. Med mlajšimi pesniki ne bi smela izostati Mile Klopčič in Božo Vodusek. Pa to le mimogrede. V celoti je avtorju uspelo na tako temo odmerjenem prostoru predstaviti vso slovensko književnost v pravilni razporeditvi, za kar smo mlademu slovenskemu rojaku hvaležni.

Slede posamezni (dokaj obsežnejši kakor književni) pregledi jugoslovanske glasbe, gledališč, umetnosti (arhitektura, slikarstvo, kiparstvo) itd. Slovenska glasba je v kratkem orisana od J. Slatkovića do sodobnih najmlajših glasbenikov. Tudi ljubljanske Nar. gledališče je primerno predstavljeno. V sestavku Sociologije, ki je sicer dobro zgrajeno, pogrešamo Gosarijeva imena. Prav dobro pa je predstavljena slovenska umetnost, bodisi arhitektura, slikarstvo in kiparstvo. Tu je v

kratkih zgoščenih sestavkih zajet ves napor rasti iz zgodovinskih začetkov z vsemi vidnejšimi tujimi predstavniki preko domačih tvorcev preteklih stoletij in današnjih dni. Ta sestavek je napisal (po leg pregledov ostalih jugoslovanskih umetnosti) France Stelč. Naj na tem mestu omenimo, da sta predstavljeni tudi srbska in hrvaška kultura zgoščeno objektivno in vsesiransko. V daljšem članku je orisan tudi »duh jihoslovanske kulture«. Tu so zlasti poudarjene samostojne rasti srbske, hrvaške, dalmatinske in slovenske kulture, izmed katerih se je sleherni pod drugačnim ozračjem in pod drugimi vplivi razvijala. Zlasti je poudarjena ločnica bizantinske in rimske, to je, pravoslavne in katoliške vplivnosti, ki sta po svoje oblikovali svoje ljudi. Vprav radi treh glavnih narodnih in kulturnih sestavin, srbske, hrvaške in slovenske, ki se javljajo med drugim v dveh pisemnih jezikih (srbohrvaški in slovenski) in dveh pisavah (cirilica in latinica) je bil brezuspešen poskus Pavla Popovića, sestaviti enotno periodizacijo jugoslovanske literature. Toda pisec, ki v celoti priznava od sredine 18. stol. široko evropsko kulturo tudi jugoslovanskim kulturnim središčem, Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Novemu Sadu itd., a novejšo stvaritve da so poglavitno iz domačih ljudskih korenin, je mimogrede mnenja, da se bo dal polagoma zgraditi enoten narodni in kulturni duh. V koliko avtor to misli, se jasno ne izraža. Če misli, da se bodo unificirali jeziki in kulture treh svojevoljno zgrajenih narodov v enovito, zaključeno kulturo z enim jezikom in eno miselnostjo, je pisec daleč od poznanja naših razmer. Zakaj zaključeno in enovito, a hkrati vrednotno si moremo misliti kulturo le tedaj in v toliko, če jo grade vsi trije narodi vsak iz zakladnice svojega narodnega duha, a na zunaj jo predstavljamo kot jugoslovansko kulturno celino. A kakor rečeno, je sicer tudi ta članek objektivno in z ljubeznijo do stvari pisan. Sledijo še sestavki o češkoslovaških in jugoslovanskih kulturnih ter gospodarskih stikih, kakor tudi o bibliografiji zemljepisnih in zgodovinskih del o Jugoslaviji. V poslednjem bi mogli biti imenovani tudi Kranjčević knjigi »Kako smo se zedinili« in »Srbija«.

Ob koncu moramo izreči Ottovi založbi, ki je ena izmed najstarejših in najznamenitejših v Čehih, kakor tudi posameznim sodelavcem »Slovníka naučného« polno priznanje na skrbno zgrajenem in sodobno zajetem leksikonu; zlasti pa nai dre to priznanje na zaokroženo in popolno predstavo Jugoslavije in njenih kulturnih vrednot; zakaj ta oris jugoslovanske celote je daleč prekoračil leksikalni okvir tujele leksikona in bo nedvomno odlično služil vsem, ki hočejo pisati o Jugoslaviji ali to vsaj z resnično plati poznati. Razpravi je priložena tudi zemlja, karta Jugoslavije. L. G.

izbrpnejših spominskih člankov v tujih časopisih ne moremo želeti. Članek je pisan z ljubeznijo in občudovanjem do pisateljve veličine ter s popolni mrzumevanjem Cankarjevih umetniško-individualnih potez. S. V.

Novi »Ljubljanski zvon«

Druga številka letošnjega »Ljubljanskega zvona« je prinesla tako lep esej o poslanstvu in vrednotah slovenskega jezika (napisal ga je Vladimir Levstik), kakršnega nismo imeli, vsaj kar se tiče jasne in odkrite izpovedi, že dolgo priložnosti brati. Ne bomo navajali posameznih izklesanih misli, ki odkrivajo notranje poslanstvo jezika ali ki kažejo zgodovinsko ozadje, iz katerega se je jezik in z njim narod budil, marveč bomo v ponazoritev celotnega esejja navedli le en odstavek: »Mi smo ostali. Zavetje našega jezika je bilo v cerkvi in pod slamnato streho slovenske kmečke kočice. Božja beseda v slovenskem jeziku, slovenska pesem, beseda slovenske matere, beseda slovenskega tlačana, slovenskega hlapca in slovenske dekle je bila v svojem skritelem, poučnem in zaničovanem, a vendar netizmerno bogatem snovanju tako močna, da je ohranila slovensko dušo, slovensko prav, slovensko ime in zavest naše krvne skupnosti takrat in v poznejših časih! Mimo stavkov, kakor: »Čim popolnejši in kulturnejši je bil kdaj kak narod, zvesteje je spoštoval in gojil svoj jezik in tem ljubosumnejše ga je branil.« je avtor končno prešel na čas, »ko je slovenski narod stopil v Jugoslavijo v imenu svojega slovenskega jezika, v imenu svoje kulture«. In tu poudarja, kako je vsa slovenska kulturna javnost enodušno odbijala ono pošlečo sentimentalnih neučakanec, ki je silila na takozvano »jezikoslovno ujedinjenje«. Itd.

Mi se iskreno veselimo teh besed, ki so zopet enkrat povzdignile slovenski jezik na mesto, ki mu gre. Tem bolj, ker so te besede tiskane v listu, ki je imel čisto nasprotno mnenje o slovenskem jeziku in njega pomenju za slovensko samobit. Saj se živo spominjamo, da je bila vprav ta slovenska miselnost, ki jo danes razvija Zvon na vnodnem mestu, vzrok, da so pred dobrim letom zapustili vodilni tvorci Zvona svoj skrbno urejavani list in si zasnovali svojo slovensko revijo, ker takrat pač še ni bil čas dozorel, da bi mogli uvesti v Zvon slovensko ideologijo. Zvon je potem takem danes spoznal, da je bil doslej na napačni, slovenskemu duhu tuji poti, in da je ljubezen do domačega jezika in sploh kulture na osnevnije pravo slehernega naroda. Približal se je vsaj ob dvajseti uri »slovenski miselnosti« »Doma in sveta« ter »Sodobnosti«. In kakor rečeno, kljub preteklosti, ki je bila za Slovence nevesela, se veselimo Zvonove konverzije in jo z zadovoljstvom kot kronisti beležimo. *

V znamenju slovenske vzajemnosti. Dne 17. februarja bo odprta v praškem Nar. muzeju razstava bolgarskih knjig. Razstavljeni bodo češki prevodi kolgarskih knjig kakor tudi bolgarski prevodi čeških knjig.

Novi tednik futurista Marinetti. V Rimu je začel izhajati nov tednik, ki se bavi s problemi arhitekture. List izdaja znani futurist F. Marinetti in sicer pod imenom »Sant'Elia«. Tako se je namreč imenoval futuristični arhitekt iz Manfalone, ki je v svetovni vojni padel.

Zakaj ni uspeha? V razgovoru s hrv. slikarjem je prinesla revija »15 dana« sledeče besede slikarja Sulentića: »Naš uspeh v inozemstvu bi bil večji, ko bi se bolj oddaljili od zapadne evropskega kalibra ter skušali zajeti bolj obraz ambijanta, v katerem živimo...«

Gospodarstvo

Rusko lesno gospodarstvo

V »Osteuropa« čitamo zanimivo razpravo dr. Erwina Buchholza o položaju lesnega gospodarstva v Rusiji. Iz članka posnemamo par značilnih podatkov:

Lesno gospodarstvo je postalo v zadnjih letih izredno važen faktor v ruskem gospodarstvu, tako rekoč lesna industrija je postala ključna industrija sovjetske Rusije. Do izraza je prišla ta cenitev pomena ruske lesne industrije leta 1932 v ustanovitvi posebnega komisarijata za lesno gospodarstvo »Narkomles« (nar.-odni kom.-isarijat za les), katerega vodi znani gospodarski voditelj Lobov. Trenotno je vse rusko lesno gospodarstvo v stadiju krize, kar resno ogroža napredek države.

Pretežni del ruskih gozdov se nahaja namreč v severnih predelih države, kjer je naseljenost skoraj enaka ničli, nasprotno pa bi lahko označili gosteje naseljena in industrijsko napredna ozemlja na jugu Rusije za gola, t. j. brez gozdov. Tako je razumljiva razdelitev Rusije na dva dela: en del nima gozdov, drugi pa je gozdatn v ogromnih ploščah. Posledica tega je sekane gozdov v predelih, ki imajo že itak malo lesa, dočim eksploatacija severnoruskih gozdov napreduje počasi. Izredne važnosti so tudi prometne zveze med lesa bogatim severom in revnim jugom. Tako je treba les dovažati na jug iz vedno več ali bolj oddaljenih severnih krajev. Severna gozdna ozemlja imajo kot nalašč reke, ki teko v severno ledeno morje in se po njih lahko izvažajo les, toda za notranji trg bi prišla v poštev edino le Volga, deloma tudi Dnjepr, zaradi slabe organizacije železnice, ki trpe na pomanjkanju zadostnega voznega parka. Tako je zelo težko velike količine nujno potrebne lesa prevažati in morajo v severnih predelih propadati in gniti velike količine lesa, dočim potrebujejo krvavo les na jugu. Šele ko se bodo prometne zveze dobro uredile, se bo položaj izboljšal. Posledice sedanjih razmer so zelo škodljive, ker se uničuje še ono malo gozda v južnih pokrajinah in tako se širi na jugu vedno bolj v nekaterih predelih puščava s svojimi nevarnimi toplimi suhim vetrovi.

Z gozdom pokrita površina sovjetske Rusije znaša 618 milj. ha, to je nad 600.000 kvadratnih kilometrov. Toda vse to veliko ozemlje ne izkazuje enakega prirastka lesa. Poleg tega pa velike pokrajine nimajo gozdov v našem smislu besede in so bolj na redko posejane z drevesi. Po nekaterih cenitvah dajeta dve tretjini ruskega ozemlja, pokritega z lesom, izredno nizek donos prirastka. Zato je računati, da bodo veliki ruski lesni zakladi prej šli h koncu kot se splošno misli. Zato bo morala ruska gozdna politika nujno začeti z drugačnim gospodarstvom, z gospodarstvom, ki bo skrbelo za prirastek in pogozdovanje posekanih mest.

Po uradnih podatkih so slabše pogozdeni kraji Rusije doslej dobavljali skoraj polovico (45%) vse ruske produkcije lesa, čeprav so imeli samo 10%

površine vseh ruskih gozdov. Zato stremi Rusija za izkoriščanjem oddaljenih gozdov in težišče ruske lesne produkcije se bo preneslo iz evropske Rusije na vzhod, ki dobiva tudi pri industrializaciji vedno večji pomen. To se vidi tudi v novem petletnem načrtu.

	1932		1937	
	produc. %	gatri na žag %	produc. %	gatri na žag %
1. kraji s presežkom	86	53	81	39
2. kraji s primanjklj.	10	45	16	53
3. kavkaško ozemlje	4	2	3	8

V kraje s presežkom lesne produkcije nad konzumom spadajo: severna ozemlja, Karelija, Niznij Novgorod, Ural, Sibirija in Daljni vzhod. V skupino krajev, ki izkazujejo primanjkljaj produkcije v primeri s konzumom, spadajo: Ukrajina, bela Rusija, Leningrad, Moskva, zapadna ozemlja, srednja in spodnja Volga, tartarska republika. Posebno skupino tvorijo severni Kavkaz in transkavkaške republike.

Tako bo torej delež revnih krajev pri produkciji lesa padel od 45% v letu 1932 na 16% v letu 1937, delež bogatih pa bo narasel od 53 na 81%.

Ta prenos težišča ruske lesne produkcije na vzhod ima pa tudi svojo senčno plat. Se bolj se povečuje razdalja za transport lesa. Povprečne tovarniške razdalje za les so znašale leta 1913 500 km in so do leta 1932 narasle na 680 km. Ob koncu druge petletke bodo znašale 850 km. To kaže, da bo notranji trg vedno bolj trpel zaradi necenene transporta lesa po železnicah. Gradnja novih železnic se ne pospešuje v toliki meri kot napredek ostalih industrijskih panog. Zato bo morala Rusija pospešiti gradbo novih železnic. Ze sedaj se na nekaterih progah pozna, kako zastajajo važni lesni transporti, pri tem pa propada izvrsten material, ki je tako nujno potreben ruski industrializaciji.

V tem oziru je važna tudi gradnja vodnih cest, ki naj omogoči cenen prevoz na velike razdalje. Te pride v poštev projekt velike Volge ali volške magistrale. Volga naj postane zveza med Vzhodnim morjem in Kaspijskim morjem, med Crnim morjem ter Kaspijskim morjem ter naj dobi zvezo z zapadnosibirskim rečnim sistemom. Za promet na Volgi prihajata najbolj v poštev les in petrolej. V zvezi s tem je tudi projekt kanala, ki bi zvezal Volgo s Severnim ledenim morjem in bi na ta način Rusija dobila vodno pot od severa na jug in zapad...

Dve gonilni sili sta, ki silita rusko lesno gospodarstvo k ekspanziji: veliko bogastvo lesa in velike potrebe gospodarstva. Zato o kakšni nadprodukciji v Rusiji ne more biti govora. Pač pa so potrebna za uspešno vodstvo velika sredstva, ki se bodo dala le počasaj spraviti skupaj. Končno preostaja še važno vprašanje naselitve na severu ter vprašanje lesnega delavstva, katerega je zelo malo.

Kako gledajo na Cankarja tujci

Slovaški lit. mesečnik »Ela«, ki ga v Pragi izdaja slovaški pesnik Jan Smrek, prinaša v zadnji številki zanimiv članek izpoved peresa Mikuláša Čolláka pod naslovom »Ivan Cankar in Slovenci«, 10. V. 1876 — 11. XII. 1918. Iz tega članka, toplo pisane ob 15 letnici Cankarjeve smrti, naj posnemamo glavne misli.

Od Prijateljevega stavka, da pomenja Slovenecem Cankar kulminacijo žeje in hrepeneja po lepoti, prehaja članek dalje, da Cankarjev pomen v slovenskem duhovnem življenju stopnjuje tudi njegova idejna borba, ki jo je vse življenje vodil za svoje umetniško stališče in za življenjska načela v politiki, kulturi, veri ter proti breznačelnosti ozir. mnogonačelnosti, ki je preniknila v premmoge sloje slovenskega zasebnega in javnega življenja. A njegovo hrepeneje po osrednji ideji umetniškega ustvarjanja in njegova idejna borba za očiščenje življenja nista šli narazen; ravno v spojitvi hrepeneja po lepoti in idejne borbe za njo je veličina I. Cankarja. V idejni borbi je šlo Cankarju za to, da bi med življenjem in umetnostjo prenehal dualizem, naj bi umetnost ne bila smatrana, kot da hodi ob življenju, temveč da je življenje samo. Njegovo delo, misli Cankar, naj ljudje sprejmejo kot življenje in vsak naj se po fazah, ki jih je preživel umetnik in ovekovčel v knjigi, dviga do stališča, ki ga zavzema umetnik.

Cankar je umetnik besede. Beseda je zanj kaplja njegove krvi, del njegove duše, iztrgana iz nagloblje notranjosti. V besedah je utelešeno vse, kar pesnik doživlja... Iz tega sledi Cankarjev subjektivizem. Ne smemo misliti na različna lit. teorije, torej na novi izem, Cankar ev subjektivizem ni nikaka teorija, ampak jasno stališče. On si prizadeva vse pojme življenja osredotočiti v en centrum in to je on sam. A on sam — to je življenje. Vse Cankarjevo delo govori samo o eni osebi — o Ivanu Cankarju. Tak subjektivizem predstavlja Ivan Cankar.

Subjektivizem je moral Cankarja zavesti na polje filozofije. Njegov »jaz« njegovo razmerje do ljudi in Boga, to so bila resna vprašanja, na katera je moral dati odgovor. Naravno je, da so ga ta vprašanja čisto poglala v skrajni skepticizem, ki se je stopnjeval še s tem, da teh problemov ni reševal z metodami znanstvene filozofije, ampak mu je bilo vodilo le lastno čustvovanje. Srečamo se tu zelo pogosto z metafizičnimi elementi, ker skepticizem ga ni mogel zadovoljiti. Njegovo življenje ni bilo blodenje po temnih prostorih, vedno se je nekolično svitalo. Njegovo iskanje ni bila le filozofija, le literarna borba, šlo mu je za razumevanje življenja v vsej širini. Cankar, ki je večkrat omenjal, kako so veliki umetniki umirali s pokoro v duši, je tudi sam umrl tako. Preko skepe, skozi svitanje je tudi on prišel do Velike maše in do poslednje besede »Bog«.

Njegov pomen v slovenski kulturi je tako velik, da se ne da niti dovolj oceniti. Do danes se odziva glas njegovih smernic v slovenskem duhovnem življenju. S svojim bojem proti političnemu parvenijstvu in fiktivnosti je dal vzor tudi današnji generaciji, da mora v prvi vrsti iti njeno politično delo za tem, da dvigne in utrdi resnično in žive slovenske ljudi, da zavzre fiktivne programe, katerih učinek je bil, da so v javno miselnost vili skepo o slovenstvu. Bil je borec zlasti proti frazerskemu rodoljubljarstvu. Cankar — po prijateljevih besedah — pomenja v slovenskem javnem življenju skalo, ob katero se preizkuša, kaj je večno in kaj začasno.

Tako zaključuje članek, ki ima za osnovo študije Bartulovića, Prijatelja in Oblaka v »Cankarjevem zborniku«. Je to sicer že starejša knjiga in so po njej izšle številne, domače in tuje, študije o klasiku naše moderne proze, vendar si lepih in

Odprodaja

po globoko **znižanih cenah** razne zimske trikotaže

Istotam bogata izbira damskega perila, potem vsakovrstnih nogavic in rokavic itd.

Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Stanje Narodne banke

Najnovjši izkaz o stanju naše Narodne banke za 8. februar kaže tele najvažnejše postavke (vse v milj. Din, v oklepajih razlika v primeri z izkazom za 31. januar):

Aktivna: podlaga 1867,87 (—6,7), devize izven podlage 80,2 (plus 20,4), kovani denar 281,1 (—15,5), posojila 2033,0 (—22,5), razna aktiva 136,2 (plus 7,44)

Pasiva: rezervni fond 85,8 (plus 1,36), bankovci v obtoku 4219,36 (plus 7,54), obveznosti po vidu 1037,4 (—24,4), obveznosti z rokom 1094,8 (—14,2).

Obtok bankovcev in obveznosti po vidu 5256,8 (—16,8), odstotek kritja 35,53 (v prejšnjem izkazu 35,54), od tega samo v zlatu 34,14, v prejšnjem izkazu 34,03%.

Navedeni izkaz prinaša znatno zmanjšanje posojil v primeri s povečanjem, zabeleženim v prejšnjem izkazu. Poleg tega se je zmanjšala zaradi vrnilite sredstev v banko obremenitev banke, kar se vidi v zmanjšanju obveznosti po vidu, ki je bilo večje kot pa povečanje obtoka bankovcev.

Borza

Dne 12. februarja 1934.

Denar

Narasli so skoraj vsi tečajji; Curih je ostal neizpremenjen, popustila sta na London in New York. Avstrijski šiling je bil zaključen na ljubljanski borzi po 8,90, na zagrebški po 8,75 in belgajski po 8,80. — Grški boni so v Zagrebu notirali 35 bl, v Beogradu 36 bl in 35 zaklj.

Ljubljana. Amsterdam 2307,63—2318,99, Berlin 1352,91—1363,71, Bruselj 798,57—802,51, Curih 1108,35—1113,85, London 174,04—176,24, New York 3406,61—3494,87, Pariz 225,77—226,89, Praga 169,45 do 170,31, Trst 301,01—303,41.

Promet na zagrebški borzi je znašal 47,232 Din. Curih. Pariz 20,3250, London 18,82, New York 314, Bruselj 72, Milan 27,20, Madrid 41,90, Amsterdam 208, Berlin 122,25, Dunaj 72,28 (priv. 57,20), Stockholm 81,55, Oslo 79,45, Kopenhagen 70,60, Praga 15,28, Varšava 58,05, Atene 2,95, Carigrad 2,47, Bukarešta 3,05.

Vrednostni papirji

Tendeca se je preokrenila in so danes tečajji bili nižji kot ob zaključku preteklega leta. Edino vojna škoda se drži dobro, to pa zaradi tega, ker bo v kratkem zrebanje. Promet je bil znaten in je znašal na zagrebški borzi: 1200 kom. vojne škode,

140.000 inv. pos., 125.000 begl. obv., 8000 dol. 8% Blera in 4000 kom. 7% Blera. Nadalje je bilo za zaključenih rekordno število delnic Priv. agr. banke.

Ljubljana. 7% inv. pos. 70 den., agrarji 37 den., vojna škoda 315 den., begl. obv. 54 den., 8% Bler. pos. 56 den., 7% Bler. pos. 52 den., 7% pos. Drž. banke 54 den., Kranj. ind. 250 bl.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 71—74 (73), agrarji 35—38,50, vojna škoda 316—317 (318, 315), 2. 315—318 (318), 3. 315—318 (314, 318), 4. 310—315, 6% begl. obv. 56—57 (57, 58), 8% Bler. pos. 53—56, 7% Bler. pos. 51,25—52 (51,50, 52), 7% pos. DHB 66—67 (66, 68). — Delnice: Narodna banka 4150 den., Priv. agr. banka 265—268 (262, 270), Sečerana Osjek 170 bl., Sečerana Bečkerek 670 den., Impex 50 den., Trboveljska 105—120.

Belgrad. Drž. papirji: 7% invest. pos. 70 do 74,50, agrarji 37 bl., vojna škoda 311—313 (321, 312), 3. 304—306 (308, 303), 6% begl. obv. 54—54,50 (57, 55, 54,50), 3. 53,50—54,50 (55, 53), 8% Bler. pos. 55 den. (55), 7% Bler. pos. 51,50—52 (52), 7% pos. DHB 65—70. — Delnice: Priv. agr. banka 266—269 (269, 275).

Živina

Dunajski goveji sejem 12. febr. Prignanih je bilo 898 volov, 256 bikov in 455 krav, skupaj 1609 glav, od tega iz Avstrije 1196, iz inozemstva pa 413 glav. Cene so bile sledeče (v šil za 1 kg žive teže): voli 0,90—1,54, biki 0,89—1,18, krave 0,92 do 1,15, glavna živina 0,64—0,90. Cene so se pri vsej živini učvrstile in so bile v primeri s prejšnjim tednom višje pri volih za 2—3 kravah in bikih za 3, pri glavni živini pa za 8 grošev.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Torek, 13. febr.: 11.00 Solska ura: Pravilice (ga. Minka Kusova). 12.15 Zakaj veseli bi ne peli (revija priljubljenih melodij v reproducirani glashi). 12.45 Poročila. 13.00 Čas. Meh za smeh (reproducirane šaljtvice). 18.00 Otroški kotiček (gdč. Vencajzova). 18.30 Karnevalska suita (Schumann), plošče. 19.00 Francoščina (prof. Prezelj). 19.30 Boj za Kančičinogo (Pavel Kunaver). 20.00 Glasbeno predavanje (dr. Dolinar). 20.30 Ura šlagerjev: izvajaja Mirko Jelačin in Radio orkester. 21.15 Kuplete poje g. Bajda, vmes harmonika solo, g. Kokalj. 22.00 Čas, poročila.

Sreda, 14. februarja: 12.15 Reproduciran klavirski koncert. 12.45 Poročila. 13.00 Čas Donski kozaki v reproducir. glashi. 18.00 Komorna glasba, Radio kvintet. 18.30 Radio orkester. 19.00 O socialni vzgoji (dr. Stanko Gorzal). 19.30 Literarna ura: Zofija Narkovska (Marica Bartolova). 20.00 Prenos opere iz Ljubljane; v odmoru: Čas in poročila.

Drugi programi:

Torek, 13. februarja: Belgrad: 20.00 Arije in dueti — 21.35 Violinski koncert — Zagreb: 20.15 Opereta — 21.15 Opereta — Dunaj: 17.20 Wagner na ploščah — 19.30 Karneval — 21.00 Pestra ura — Budimpešta: 21.00 Vesel večer — Milan-Trst: 21.45 Orkestralni in vokalni koncert — Rim: 21.45 Veseljoigra — Praga: 16.00 Orkester — 19.20 Ljudska glasba — 20.20 Stari praški karneval — Varšava: 20.00 Havajska roža (opereta od Abrahama) — Vsa Nemčija: 19.00 Stari renski karneval — Lipsko, Monakovo in Bratislava: 20.10 Pustni koncert.

Ali ste že poravnali naročnino?

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženski tovarski oglas Din 2.— Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročitvi — Pri oglasih reklamnega značaja se računata enokolonka 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Prireditve

V kavarni »Stritar« vsak večer koncert. (r)

Službe iščejo

Služkinja
nad 30 let, vajena hišnih, kuhinjskih in vrtnih del, išče službo. Večletna spravevala. Pridna in poštena. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1493. (a)

24 letni mladenič
pošten, išče službo sluge ali kaj sličnega. Naslov v upravi »Slovenc« pod št. 1561. (a)

Vajenci

Krepkega učenca
ki ima resno voljo do učenja mizarstva, sprejme Macič, Prevalje. (v)

Službo dobe

Potnika
po možnosti verziranega v čevljarški stroki, sprejem takoj proti fiksnim plačilom. Predstaviti se osebnostno. Prešeren, tovarna čevljev, Kranj. (b)

Kuharico in služkinjo
vajeno kmetijskega dela, iščem. A. Mergenthaler, Moste. (b)

Pletiljo
veščo vseh del na Regentin stroju sprejemem. Priložiti 4 Din v znamkah za odgovor. Pisma na upravo »Slov.« pod »Februar« št. 1540. (b)

Denar

Svarilo!
Svari se pred nakupom vložne knjizice Mestne hranilnice ljubljanske št. 1918, glaseče se na ime Ana Gorišek, ker mi je bila vzeta. Javoršek Ivanika, Zg. Siška, Celovška cesta 233. (d)

Družabnika
z gotovino, za dobro, nad 30 let vpeljano veletrgovino iščem. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Engro-Ljubljana« 1374 d

Najkulantnejša posojila

dajemo na vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo državne bane. Blazova posojila in na kurantno blago. Naloge iz provinc promptno izvršujemo. Pučka štedionia, Zagreb, Meduličeva br. 31. Telefon 90-03. — Naš zastopnik za dravske banovine je Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12, na katerega se je obrniti.

Družabnika
za dobro vpeljano vinski trgovino — iščem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vinska trgovina« št. 1546. (d)

Vnajem

ODDAJO:
Poslovni prostori
lepi, v Wolfovi ulici 12, na dvorišču, so za oddati. Pripravni posebno za fotografira, frizerija ali pisarno. Pojasnila v trgovini z železnino: Eriavec. (a)

Mlekarna
na prometnem mestu na Sušaku, z opravo — se odda takoj v najem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 1552. (a)

Posrestva

Hiša z gostilno
in lepo mizarstvo delavnico, lepim vrtnom in travnikom, tik kolodvora v Vizmarjih št. 65, se 15. t. m. ob 9 dopoldne prodaja na javni dražbi v sobi št. 16 v Ljubljani. (p)

Stanovanja

ISCEJO:
Sobo s kuhinjo
ali sobo s štedilnikom — išče mirna gospodična v centru mesta. Ponudbe pod »100« na upravništvo »Slovenca«.

ODDAJO:
Enosobno stanovanje
išče starejši zakonski par za maj v Ljubljani. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Upokojenec« 1415.

Sprejem gospoda
v popolno oskrbo kot so stanovanca. Marija Gregorič, Krekov trg 10/II, desno. (s)

Na pepelnico
nas vabi **SLAMIČ**
na »Slanika« ali preganjanje »mačka« na Slamičev način.

Dve veliki sobi
prazni, na ulico, oddam takoj obrtniku (-ci) za pisarno ali stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1544. (s)

Glasba
Klavirji
prvorstni instrumenti — različnih vrst kakor tudi različnih izdelkov že od 11.000 dalje dobite pri **R. WARBINEK** Ljubljana, Gregoričeva 5. Določena garancija — Prodaja na obrube tudi proti bančnim knjižicam. Strokovniška popravila in uglaševanje izvršujem točno in ceno — Naice neiša izposojevalnica.

Turbino
za ca. 2 m padca in 1 do 3 m³ vode na sek., kakor tudi hidravlični regulator — kupimo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1554. (k)

Priklopni voz
5 tonski — za avto — se kupi. Ponudbe na upravo »Slovenca« Maribor pod »Priklopni voz« 1559. (k)

Kupimo
Železna blagajna
št. 4 ali 5 — se kupi. Pismene ponudbe pod št. »Blagajna« št. 1510 na upravo »Slov.« (k)

Prodamo
Nekaj 1000 kg sena
poceni naprodaj. — Franc Jarc, Črna vas 129. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižih cenah pri trvdki Kari Prelog, Ljubljana — Zidovska ul. in Stari trg.

Vljudno sporočamo
da smo cene perju zelo znižali. Zahtevajte cenik in vzorce, katere prejmete brezplačno. **E. VAJDA, ČAKOVEC.**

Pridelke suhe robe
kot obode, rešeta, žlice, krošnike in dr., prodaja po nizki ceni Zveza lesnih domačih obrti, oddelek Sodražica. — Solidno blago direktno od obrtnika. (l)

Suh les
za mizarje, kolarje, strugarje in sicer za 5 m³ javorja, 7 m³ hruske, 1 1/2 m³ hrasta, 1 m³ jesena, deske in plohi, naprodaj. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1555. (l)

Železno blagajno
Wertheimarko — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1564. (l)

lanene iropine
in druge krmila nad največje veličavine št. in mške. **A. VOLK LJUBLJANA** Kraljeva cesta 24.

IZNAJDBA!

Puder, ki se drži

vkljub vetru, solcu in dežju, pri sportu ali pri plesu in ki more dati koži tudi lepoto nepopeljive svetine. Ni več rdečih nosov in tudi ne blestečih in zarudelih lic. 3.000.000 žena uporablja vsako jutro puder Tokalon s smetanovo peno. Uporabljajo ga slavne igralkice, filmske zvezde, znane lepoticice in sploh najlepše žene vsega sveta.

Potkusite Puder Tokalon in nikdar več ne boste hoteli kake druge vrste pudra.

Obrt
Specijalna mehanična delavnica za popravo vseh pisarniških strojev in kontrolnih blagajn. Za vsako delo pismeno jamčim. Cene solidne. Ludovik Žitnik, Kolodvorska št. 26. Tel. 34-23. (t)

DRVA IN PREMOG
pri **lv. Schumi**
Dolenjska cesta
Telefon št. 2951

Citajte in širite »Slovenca«!

ZAHVALA

Za obile dokaze sočutja ob bridki in nagli izgubi naše dobre mame, tašče in babice, gospe

MARIJE GOMZI

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Posebno zahvalo pa izrekamo gospodu dr. Hrovatu za zdravniško pomoč, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so blago pokojno v veličastnem sprevodu spremili na njeni zadnji poti. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, Čitalnici, Ženski Ciril-Methodovi podružnici, Sokolu in gasilski četli, zastopnikom uradov ter pevskeemu zboru in njega dirigentu za ganljive žalostinke. Vsem in vsakomur še enkrat iskren Bog plačaj! Ormož, dne 12. februarja 1934.

Žalujoči ostali.

RADIO NARODU!

Naš „JADRAN“ prejemnik stavimo po **Din 85** mesečno na razpolago.

Največja radioindustrija Evrope PHILIPS RADIO

Mi gremo še en korak dalje na pot k populariziranju radia.

Vsakdo naj poslušá radio.

Prijava pri naših pooblaščenih trgovcih.

Ludvik Ganghofer: 14

Samostanski lovec

»Jaz, Zefa,« je odvrnil skoroda šepetaje: potem je stopil k njej in jo s svojo težko roko pogladil po glavi. »Kaj pa počneš, revica?«
»Ze gre, saj mora.«
»Ali si ob solcu bila kaj zunej?«
»Bila!«
Sklonil se je nad posteljo. »Ze spi?« Prikimala je. Rahlo se je vsedel na rob postelje in položil hrbet roke na lice spečega otroka. »Kar gorik! Sklonil se je že niže in pil vročo sapo, ki mu je puhtela nasproti. Potem se je zravnal in vprašal: »Kje je pa dekle?«
»Kuri.«
Vstal je in odšel iz izbe. Zunaj pred ognjiščem je našel Gitko ob plapolajočem ognju.
»Ali si bila pri njem?« je vprašal.
Gitka je prikimala in oči so ji zalile solze.
»Govori vender — ali bo počakal?«
»Odkimala je; govori ni mogla. In njen molk mi je povedal več, kakor bi mu moglo povedati sto besed. Zbledel je do usnice, prijel s tresočo se roko suho vejo in suval sem in tja po ognju.
»Fitzmayer,« je dejal potem z negotovim glasom, »ni mogel o Mihelu plačati fevdnine in drugi dan so ga spodili iz bajte.«
»Beži, kaj se boš postavil s takim v eno vrstoc? je dejala Gitka skoro jezno. »Tako slab šlovec.«
»Dober ali slab, samo škrobotati mora. Škrobotati!« Hripavo se je smejal, potisnil žuljave roke v prazne žepce in jih stresal. »Zdaj ima Simmerauer Fitzmaerjevo kočo — in Sutrov France je tudi komaj ča. a, da bo katera prazna.« Obrnil se je in za-

pusnil kuhinjo. Na pragu je vprašal čez ramo nazaj: »Kje je fant?«
V istem hipu je prihrumel Lipče skozi vrata. Wolfrat ga je ujel v razprostrte roke in si ga dvignil na prsi. Lipče se je branil in emeril ob taki raskavotrdi nežnosti. Pa je moral poleg tega sporočiti še nekaj važnega: Egger da je vprašal po očetu, in naj pride še nočoj k njemu.
»Ta tudi?« je zamomljaj Wolfrat. »Seveda, skrb ne hodi nikoli sameta. V tropah, v tropah — bo pač tudi zdaj tako.« Spustil je dečka na tla, ga porinil skozi vrata v izbo in odšel iz hiše.
Preskočiti mu je bilo treba samo vrtno ograjo: Egger je bil njegov sosed, pa težek po vrhu: imel je polne skrinje in omare, štiri konje v hlevu in nad dvajset govedov.
Kmet je menda solarja že pričakoval, kajti stal je med vežnimi vrati palce zataknjene za širok usnjat pas.
»Dober večer, Egger!«
»Bog daj, Polzer!«
»Ne zameri, gospodar,« je nadaljeval Wolfrat, besede so ga davile, da jih je le s silo stiskal iz sebe, »res ni prav, da čakam in se dajem klicati — priti bi bil moral sam. saj dobro vem, da sem ti dal roko, da bom plačal do cvetnega tedna...«
»Kaj pa besediš?« ga je ustavil kmet. »Kdo te je po tem vprašal?«
Wolfrat je veselo iznenaden pogledal kvišku. »Obrži denar, dokler hočeš. Ne potrebujem ga. Reveš si res, pa pošten do mazince — pri tebi je dobro spravilo. Smilil si se mi in bil sem vesel, da sem ti mogel pomagati.«
Wolfratu se je vnela iskrica plahega upanja. »Gospodar, če govoriš z mano tako,« je zajeljal, »potem bi pa namesto Bog plačaj! rad rekel Prosim lepo! Egger, jaz nimam denarja za fevdnino...«

Ali bi mi hotel ti pomagati?«
Egger je napol ušesa. Kar je čul, mu je menda zelo prijalo. »Mogel bi že, če bom hotel,« se je namuznil. »In kdo ve, morda bom res hotel.«
»Gospodar!« In Wolfratove roke so se zatresle na kmetovih.
»Spusti, spusti!« se je v smehu branil kmet. »In — govori la bova še o tem. Da boš pa videl, kakšen sem in kako ti hočem dobro: vem za priložnost, kjer bi se zaslužilo nekaj lepega drobiža, in takoj sem se zmisllil nate.«
»Zaslužiti! Moj Bog, gospodar, zgrabil bi in delal ko norec. Toda jaz sem na šihitu v solarni od jutra do večera.«
»Kar imam v mislih, se da narediti tudi ponoči. Saj je zvezdnata noč. Po delu naložiš, potem potrebuješ devet ur in si spet na mestu, preden pozvoni zvonec v solarni. In če se poprimeš posla v soboto zvečer, imaš še več časa — na velikonočno nedeljo ne gorijo kotli v solarni.«
»In kaj bi bilo, kar naj naredim?«
»Cenca!« je zaklical kmet v vežo nazaj. »Prinesi svetilnico!«
Kmalu se je prikazala kmetova hči na vežnih vratih, držeč v roki prižgano svetilnico. Kmet jo je vzel. »Pojdile je rekel in šel pred solarjem proti skednju.
V velikem proetoru brez oken je vladala črna tema. Wolfrat se je začudil: tako pozno spomlad, a skedenj je bil še nabito poln sena in snopja.
»Poglej!« je rekel kmet in dvignil svetilnico. Wolfrat je osupnil: plaho je prijel za pokrivalo in se odkril. Na kupu sena je v naravni velikosti ležala izrezana podoba Odrašenika z razprostrtima rokama. Manjkal je samo križ. Podoba je bila nanovo pobarvana: losje rjavo, oči sinje, udje blede kakor sneg in iz vseh ran, izpod vsa-

kega trna okronane glave so tekle krvave kaplje. Nemiren žar tojenke v svetilnici je metal tresočo se in utripajočo luč in senco, da se je zdelo, kakor bi podoba živega in se gibala.
»To boš ponesel gori na mojo planino v Rdečini in pribil na križ,« je spregovoril kmet. »Jeseni sem vzel podobo doli, da se ne bi pokvarila v snegu. Toda sedaj začenja poganjati trava, sedaj mora Kristus spet nazaj, da popazi na moje stvari. Težak bo seveda, pa vidiš, dal sem ti pripraviti krošnjo, dobro se ti bo prilagela na hrbet — tako boš čutil samo pol teže. In sedaj povej — hočeš?«
»Da, gospodar, v soboto ponoči,« je odgovoril Wolfrat. »Naložil ga bom pa kar takoj.«
»Prav, prav,« je prikimal Egger.
Wolfrat si je pomeril krošnjo na hrbet, da bi videl, kako visoko mora privezati podobo, da bi ga ne bo ovirala pri hoji. Potem je raztegnil vrvi in si pripravil šope sena, ki jih je snoral položiti pod podobo, da bi se njena sveža barva ne odrgnila na robovih krošnje.
»Kajne,« je spregovoril spet Egger. »Imaš imaš težek križ?«
Wolfrat je samo prikimal.
»Moj Bog, moj Bog, saj tudi pri meni ni dosti bolj.«
»Kako pa gre gospodinj!«
Kmet je vzdihnil. »Slabo, slabo! Bi že rad, da bi bila spet kmalu zdrava. Strašno težka je baba in zoprna, da bi izgubil dušo pri njej!«
»Je pač bolezen, gospodar, potrpeti se mora.«
»Da, da, na mernike! Vsako njeno bolečino dobim desetkrat pod nos. In maže! In kapljice! In komedije! Moj Bog, saj bi nič ne rekel, če bi le kaj pomagalo. In sedaj meni padar, da ne bo ženske spravilo nič drugega na noge, samo srčni križer divjega kozla. Pa odkod naj ga vzamem?«